

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVAS - MARCH 8, 1990

Nr. 47

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimas numatomas šį sekmadienį

Pasitraukė Ozolas, traukiasi ir Prunskienė

Maskva. — Lietuvos parlamentas, kaip nutarta, turi susirinkti šį sekmadienį, ir numatoma, kad pirmosios sesijos metu bus paskelbta respublikos nepriklausomybė nuo Maskvos, kaip pasakojo Lietuvos oficialūs asmenys „New York Times“ biuro vedėjui Bill Keller, kuris tuo klausimu rado dienraščio laidoje kovo 7 d.

Lietuvos ministerio pirmininko pavaduotoja ir Sovietų Sąjungos deputatė Kazimiera Prunskienė pranešė, jog respublikos naujai išrinktas susirinkęs sekmadienį ir beveik tikra, kad nubalsuos nepriklausomos valstybės atstatymą, kuris egzistavo, kol visos trys Pabaltijo valstybės buvo jėga Stalino prijungtos 1940 metais prie Sovietų Sąjungos.

Praėjusį pirmadienį, kovo 5 d., Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas 90 minučių tarėsi su Lietuvos Komunistų partijos vadu Algirdu Brazausku, paskutinį kartą atkalbinėdamas nuo atsiskyrimo ir išspėdamas būsimaisiais ekonominiais sunkumais, bet lietuviai, kurie buvo painformuoti, po vizito pasakė, kad Sovietų vadas atrodė „pasidavęs lietuvių sprendimui“, rašo „New York Times“.

Ir Estijai pakeliui...

Lietuviams esą aišku, kad nebus siunčiami tankai, tai jau praėjusios dienos. Estija taip pat esanti arti prie nepriklausomybės atstatymo paskelbimo. Sekmadienį bus pirmoji Estijos naujojo Kongreso sesija, kuris buvo išrinktas pagal Estijos įstatymus, bet ne pagal Maskvos Konstituciją. Estijoje galejo balsuoti tie, kurie įrodė savo Estijos pilietybę dabar ir kurių šeimos buvo nepriklausomos Estijos piliečiai. Maskva to Kongreso nepripažįsta, bet Estijoje gyvenimas vyksta pagal jų pačių įstatymus. Estai pripažįsta išrinktąjį Kongresą kaip savo tautos valios reiškę. Estai taip pat ruošiasi pradėti formalūs nepriklausomybės atstatymo pasitarimus.

Ukrainos kelias

Ukrainos tautinio sąjūdžio Ruch vadai, žmogaus teisių kovotojai, disidentai komunistai ir žaliųjų vadai praneša, kad jie pradėjo žygius už politinį ir ekonominį suverenumą, kuris vestų vėliau į atskyrimą nuo Sovietų Sąjungos. Tačiau Ukraina dar nėra taip stipriai nusiteikusi savo nepriklausomybės reikalui, nes vakarinės Ukrainos dalies ukrainiečiai dar negali viena kalba susikalbėti su rytų ukrainiečiais, kurie tebežiūri į Maskvą. Tačiau jau prasidėjo ukrainiečių atbudimas ir jungimasis.

Lietuviai ir estai ypač skubiai eina prie apsisprendimo, nes nežinia, ką gali padaryti Gorbačiovas, kai jam bus suteiktos naujos teisės specialiai suauktame Sovietų Liaudies Kongrese pirmadienį. Užsienio diplomatai bei žurnalistai sutinka, kad bendroji strategija lietuvių ir estų yra ta pati — turėti autonomines valstybes su komu-

nistų parama ir naujomis vyriausybėmis ir pradėtų derybas kaip lygūs partneriai su Maskva ateities reikalams apspėti. Šiuo metu šių respublikų svarbiausias klausimas yra Sovietų kariuomenės buvimas. Jau yra šeimų, kurios išvyksta į Rusiją ir pateikia savo finansinį įsiskaitą respublikų vadovybėms.

Nebeaktyvūs Sovietų nariai

Lietuvos ir Estijos delegacijų nariai, kurie yra deputatai Sovietų Sąjungos Liaudies Kongrese, pasakė, jog jie nebedalyvaus Kongrese aktyviais nariais pirmadienio sesijoje. „Mes galbūt būsimė stebėtojai, mes galbūt pareikšime savo nuomonę, bet mes negalime dalyvauti darant sprendimus sąjungos klausimais, kadangi mes save laikysime esant kitos suverenos valstybės reprezentantais“, kalbėjo Kazimiera Prunskienė. „Jei prezidento institucija bus svarstoma ir priimama ir vyks tiesioginis balsavimas, tai natūralu, kad Lietuva nedalyvaus tuose rinkimuose“, sakė ji „New York Times“ korespondentui. Lietuviai jau suteikė savo mandatą už nepriklausomybę, kai išrinko vasario 24 d. Sąjūdžio kandidatus ir valdančioji Komunistų partija liko mažumojė.

Tik formalūs partiečiai

Kazimiera Prunskienė, kuri yra Lietuvos Komunistų partijos Politbiuro narys, pasakė, jog ji numato greitai pasitraukti iš partijos ir mano, kad tokių bus ir daugiau. Kitas Lietuvos Politbiuro narys Romualdas Ozolas pasitraukė šią savaitę, rašo

Pavergtėje Lietuvoje prie Basanavičiaus kapo niekada netrūko gėlių, o dabar pasodintos rožės.

„New York Times“. „Nebėra reikalo pasilikti partijoje, kurioje mes buvome tik formalūs nariai, nes dialogas tarp Lietuvos ir Maskvos dabar jau vedamas ne partijos ribose, bet tarp dviejų parlamentų“, kalbėjo Prunskienė. Lietuvos Komunistų partija atsiskyrė nuo Maskvos gruodžio mėnesį ir pasisako už laispiškai siekiamą Lietuvos nepriklausomybę.

Jei Maskva bandys daryti ekonominę blokadą, tai Lietuvos ekonomistai sako, kad

Pakeliui į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Lietuvių kelyje matyti Kazimiera Prunskienė, centre, jos dešinėje Romualdas Ozolas, o kairėje Kazimieras Uoka, Vytautas Landsbergis ir mums nežinomas asmuo.

Kariuomenė apsupo miestą

Maskva. — Saugumo daliniai apsupo miestą netoli uzbekų sostinės Taškento praėjusį sekmadienį, kai įvyko susirėmimai su demonstrantais. Oficialūs sovietų šaltiniai sako, jog žuvo vienas kareivis, tačiau uzbekų šaltiniai praneša, kad žuvusių yra daugiau.

Nežinoma, kas priedė prie riaušių Uzbekistane, kuris yra musulmonų tradicinis centras centrinėje Azijoje. Uzbekistano tautinio fronto Berlik veikėjas Y. Abidov telefonu iš Taškento pranešė AP žinių agentūrai, kad Maskva, kad to regiono Komunistų partijos vadas buvo akmenimis užmuštas protestuotojų, tačiau oficialūs komunistų pareigūnai tai paneigė. Abidov sako, jog kareiviai apsupo Parkento miestą, maždaug 30 mylių nuo Taškento, ir niekam neleidė išvykti ar atvykti į tą miestą.

Geriausia, nežinoti

Vidaus reikalų ministerijos atstovas Maskvoje pranešė, jog mažiausiai vienas kareivis buvo

Maskvai tai atsiliepią tiek pat blogai, kaip ir Pabaltijo valstybėms, sako Prunskienė. Lietuvoje 20% gyventojų sudaro rusai ir kitų tautybių žmonės, bet Estijoje ši padėtis yra daug blogesnė, kur rusai nuolat kelia savo reikalavimus. Estija yra numaciusi savo rinkimus ir Aukščiausiąją tarybą prarasti kovo 18 d. ir neaišku, koks bus ryšys su Kongresu.

Neužspringsime...

Trečioji Pabaltijo respublika — Latvija, kurioje patys latviai sudaro tik truputį daugiau kaip pusę gyventojų, prie nepriklausomybės eina labai atsargiai, bet atsiskyrimo klausimas yra labai stiprus.

Kai praėjusią savaitę Gorbačiovas susitiko su visų trijų Pabaltijo respublikų atstovais, tai Prunskienės pasakymu, jau buvo preliminariniai pokalbiai pradėti derybas nepriklausomybės atstatymui. „Dabar aš žinau, kad jis žino mūsų nusistatymą apsispręsti“, sakė jina. „O kai dėl Lietuvos, tai jis sakė, kad Lietuva turėtų bus pirmoji, kuri užsprings nuo tos autonomijos. Jis pasakė, jog bus blogai abiem pusėm. Bet ne taip atrodė mums. Mes pasakėme jam, kad neturėtų būti taip blogai“.

nukautas susirėmimų metu tarp Sovietų dalinių ir demonstrantų. Gregory Kuplin sakėsi neturįs informaciją, kad būtų daugiau žuvusių ar sužeistų ir taip pat nieko nežina apie miesto apsausties stovį. Parkento mieste gyvena 200,000 žmonių. Uzbekistano Vidaus reikalų ministerijai atsakė iš viso ką nors kalbėti tuo reikalu. Vienas nedidelis laikraštis atspausdino trumpą žinią, kad įvyko neramumai, bet didžioji spauda, įskaitant ir „Tasso“ žinių agentūrą, nepranešė jokių informacijų iš Taškento.

Kiršinimo politika

Abidov pasakė korespondentui, jog riaušės prasidėjo tada, kai Parkente minia žmonių susirinko prie Komunistų partijos įstaigos reikalaujanti, kad būtų įrašytas jų norimas kandidatas į pakartotinus rinkimus į Uzbekistano parlamentą. Uzbekistane tie rinkimai buvo vasario 18 d., o papildomi įvyko praėjusį sekmadienį. „Komjau-nimo tiesa“ paršė, kad Parkente įvyko neramumai todėl, kad ten atvyko apsigyventi keli šimtai turkų kilmės žmonių, pabėgusių nuo tautinių kivirčių Bukinskio regione. Bet Uzbekistano Berlik minėtos organizacijos veikėjai teigia, kad tai Sovietų tautybių kiršinimo politika, tokia pat, kaip kad buvo ir Azerbaidžane, kai Baku mieste žuvo šimtai žmonių.

Mešketai iš Gruzijos buvo Stalino jėga atvežti į Uzbekistaną. Praėjusią vasarą mešketų turkai buvo puolami rytiniame Uzbekistane, kur naušiu metų žuvo daugiau kaip 100 žmonių. Tačiau šį kartą nebuvo nieko pranešta, kad būtų įvykę tautinių grupių susirėmimai.

Fronto narys — pirmininkas

Ryga. — Vasario 24 d. Rygoje įvyko Latvijos Nepriklausomos Komunistų partijos (LNKP) konferencija, kurioje nutarta balandžio 4 d. suaukti atkuriamąjį LNKP suvažiavimą, kur dalyvaus apie tūkstantį delegatų. Data pasirinkta po kovo 18 d. rinkimų ir prieš Latvijos Komunistų partijos (LKP) suvažiavimą. LNKP pretenduoja į 1/3 dalį dabartinės LKP narių. Organizuotas LNKP darbo komitetas, kuriame yra at-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Montrealyje „Le Journal de Montreal“ pravedė Quebeco provincijos žmonių apklausinėjimą, kurie parodė, jog 58,4% žmonių mano, kad būtų geriau atsiskyrus nuo Kanados ir įsteigus savo nepriklausomą Quebeco prancūziškai kalbančią valstybę. Tik 26,7% pasisakė prieš atsiskyrimą.

— Addis Ababa mieste susirinkus Marksistų Darbininkų partijos nariams, kurie valdo Etiopiją, jos prezidentas M. Mariam pasiūlė pakeisti sistemą į laisvą vakarietišką stiliaus verslo sistemą, nes iš Centro kontroliuojama per 15 metų nedavusi teigiamų rezultatų. Centro komitetas priėmė prezidento pasiūlymą.

— Washingtono Respublikos partijos pirmininkas Lee Atwater, sakdamas kalbą respublikonų susirinkime, sukritė ir be sąmonės buvo nuvežtas į ligoninę.

— Washingtono prasidėjusiam Saugumo viršininko admiralo John Poindexterio teisme buvo renkami visą dieną priekusiuoju teismo kolegijos nariai. Iš 27 pakviestųjų tik šeši buvo teisėjo atmeti, kurie pasisakė, kad sekė plk. Oliver North teismą Irano-Contrų ginklų pardavimo byloje.

— Briuselyje NATO viršininkas gen. Manfred Woerner mano, jog Maskva sutiks, kad sujungta Vokietija priklaustų šiai organizacijai, jei bus leista Sovietų daliniams pasilikti dabartinėje Rytų Vokietijos teritorijoje.

— Maskvoje „Izvestijos“ atspausdino pranešimą, pavadintą „Honeckerio prieglauda“, kuriame rašo, jog buvęs Rytų Vokietijos Komunistų partijos vadas Erichas Honeckeris išsiųso padarytos operacijos evangelikų bažnyčios pastoriaus vadovaujamuose Hofnungstalo namuose, kurie skirti psichinamių ligoniams ir alkoholikams, nes jo sveikata neleidžia jį laikyti kalėjime.

stovų iš visų Latvijos miestų ir rajonų.

Rygos miesto liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininku išrinktas Latvijos Liaudies Fronto Dūmos narys Audris Teikmanis.

Susibankrutavęs marksizmas

Ar Sovietai nebepavojingi?

Washingtonas. — CIA direktorius William H. Webster, kalbėdamas Atstovų rūmų Ginkluotųjų pajėgų tarnybos komitete, pasakė, jog jis nemano, kad grėstų karinio pobūdžio pavojus Amerikai iš Sovietų pajėgų ar iš Varšuvos pakto narių Europoje, net jei ir Gorbačiovas būtų pašalintas iš vyriausybės ir pakeistas griežtesniu komunistu.

Websterio pastabos Kongrese gali turėti daug įtakos prez. Busho pasiūlytam biudžetui, kuriame karo reikalams prašoma skirti 306 milijonų dolerių suma. Gynybos departamento sekretorius Dick Cheney, tačiau, kalbėdamas kitame kongresiniame komitete, įspėjo, jog yra galima laukti, kad Sovietų laisvėjimo procesas gali privesti prie Sovietų kariuomenės perversmo Kremliuje.

Ar galima tikėti?

Tie du vienas kitam priešingi liudijimai reprezentuoja esant nuolatinį ginčą tarp CIA ir gynybos departamento žvalgybų, ar iš tikrųjų vyksta istoriniai pasikeitimai Sovietų Sąjungoje — iš kariškos produkcijos perėjimas į žmonėms reikalingų kasdien vartojamų prekių produkciją. Websterio liudijimas, kuris esąs Valstybės departamento sekretoriaus Bakerio patvirtintas, rodo, jog Valstybės departamentas ir CIA agentūra dalinasi žiniomis, kurioms nepritaria arba neigia Gynybos departamento sekretorius Dick Cheney ir jo vadovaujamas Pentagonas. Cheney nebuvo skaitęs Websterio liudijimo teksto.

Prarado savo galią

CIA direktorius pasakė nemana, kad Sovietų hegemoniją būtų galima atstatyti Rytų Europoje. Dar daugiau, „marksistinė-leninistinė ideologija dabar yra subankrutavusi“, pasakė jis. „Ji niekad ir negalėjo būti pakaitalu demokratiniam pluralizmui“ o „komunistų partijos praras savo stiprybę“. Priešingų jėgų yra per silpnos diskredituoti Čekoslovakijos, Rytų Vokietijos, Vengrijos ir Lenkijos laisvės sąjūdžius“, pasakė kongresmenas William Webster. Tik Rumunijos ir Bulgarijos padėtis dar esanti neaiški, nors kariuomenė ir slaptoji policija tuose kraštuose prarado savo galią.

Žinoma, Websterio pranešimas susilaukė entuziastiško pritarimo iš Ginkluotųjų pajėgų komiteto pirmininko Les Aspin, kurio komitetas pasiruošė žymiai sumažinti apsigynimo reikalų biudžetą.

Rinkimų apžvalga Kongrese

Washingtonas. — Vasario 26 d. JAV Lietuvių Bendruomenės biuras Washingtono surengė Lietuvos Aukščiausiosios tarybos rinkimų pirminių rezultatų informacinę apžvalgą JAV Atstovų Rūmų patalpose.

JAV LB-es Washingtono biuro pristatymą aplankė svečiai iš JAV kongresmenų štabų, JAV Valstybės departamento, Kongreso Bibliotekos tyrimų skyriaus.

Rinkiminė informacija buvo pristatyta įvairiais būdais. Lietuvos žemėlapyje buvo pažymėtos apygardos, kuriose jau buvo

žinomi rinkimų rezultatai. Taip pat buvo suruoštas trumpas patalpinis informacijos pristatymas kompiuteriu.

Iš rinkiminės analizės paaiškėjo, kad nors Sąjūdžio pergalė aiškiausiai matyti Lietuvos miestuose, rajonuose Sąjūdis ne taip tvirtai laikosi. Miestuose Sąjūdis surinko 85,7% nuosimčių visų vietų, užimdams pilnutinę daugumą šiuose miestuose: Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Druskininkuose ir Palangoje. Deja, net ir po antro rinkimų turo kovo 4 d., Sąjūdis rajonuose valdo tik 44,8% visų vietų.

Atsižvelgiant į Sąjūdžio koalicijos pergalę per rinkimus, nuotaika Kongrese buvo pakili. Toje pačioje dvasioje, sekančią dieną buvo sutikti keturi JAV kongresmenai Washingtono Dulles aerodrome, sugrįžę iš Vilniaus.

Šią žinią pranešė Darius Szedelis.

KALENDORIUS

Kovo 8 d.: Beata, Vaižgantas, Laima, Gaudvilė, Kovas, Nau-gaudas.

Kovo 9 d.: Pranciška, Domas, Visgaile, Žymantas.

ORAS CHICAGOJE

Saule teka 6:16, leidžiasi 5:48. Temperatūra dieną 43 L, naktį 37 L.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

VYČIAI WORCESTER, MA

Išivaizduokite: Stepas Walinsky, Sr., plunksną laikydamas rankoje, pasirodęs rašyti rašinį Lietuvos Vyčių fondo konkursui. Jis sprendžia: ar verta rašyti, ar mintis pakankamai gera? Na, ir linkime tolimės sėkmės Stepui.

Naujiems veiklos metams valdybą išsirinkome lapkričio mėnesio susirinkime. Valdybą sudaro: pirmininkė Rita Pinkus, vicepir. Ona Leseman, protokolų sekretorė Aldona Waska, finansų sekr. Marijona Racioc, išdėminkė Lynne Walinsky, revizorius William Leseman, tvarkdarys Karolis Kulakusky, „Vyčiai“ korespondentė Olga Kersis, kultūrinių bei lietuviškųjų reikalų komiteto pirm. Ona Bender, bei viešųjų reik. kom. pirm. Virginija Cummings.

Dekojame kun. Jonui Petruskui, MIC už religinius patarimus praėjusiais metais ir, kad jis sutiko toliau pasilikti mūsų dvios vadu.

Lapkričio mėnesio susirinkimo pradžioje vakariene. Ją organizavo Milda ir Karolis Lapinskai, Rita Pinkus, Pranė Kulakusky, Adelė ir Pranas Degučiai bei Elena Gillus. Aldona Waska šeiminkavo. Šie susirinkimai, kuriuose pateikiama vakariene, visada pritraukia daugiau narių.

Stepas Walinsky, Sr., suorganizavo iškylą į šv. lenktynes lapkričio mėnesį. Kai kurie dalyviai grįžo su šypsniu, kai kurie — ne.

Vienuoliui Marijonai dedikavo savo naująją koplyčią Palaimintajam Jurgui Matulaičiui, MIC. Ji yra Thompson, CT, esančioje gražioje Marianopolio paruošiamojoje mokykloje. Mūsų dvios vadas kun. Petruskas daug metų buvo tos mokyklos vedėjas, prieš atėdamas dirbti į mūsų parapiją. Palaimintojo Jurgio portretas, pirmą kartą eksponuotas Romoje jo beatifikacijos apeigose, dabar kabo ant sienos prie pagrindinio altoriaus.

Olga

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVOS VYČIŲ APYGARDA

Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčių rudeninį suvažiavimą globojo Athol-Gardner 10-toji kuopa. Rugšėjo 17 dienos programoje buvo taip pat įjungta mūsų apygardos 75-ųjų metų veiklos jubiliejus šventė. Diena prasidėjo Mišiomis Sv. Pranciškaus bažnyčioje, kurias atnaušino dvios vadas kun. Petras Shakalis. Darbo posėdžiai vyko po pusryčių parapijos salėje.

Ivyko valdybos bei komiteto pirmininkų rinkimai. Naująją valdybą sudaro: pirmininkas Aleksandras Akule, pirmasis vicepir. Benediktas Coach, 2-sis vicepir. William Wisniaskas, 3-sis vicepir. Ignacijus Hobitz, sekretorė Ona Bender, išdėminkė Marijona Hobitz, susirašinėjimų sekr. Birutė Stokus, bei patikėtiniai Elena Dallalis ir Aleksas Gedrim.

Komiteto pirmininkų sastas: lietuviškųjų reikalų — Andrius Akstin, kultūrinių reik. — Nellie Ruggles, viešųjų reik. — Aldona Marcavage, sporto reik. — Stasys Dallalis, Irena Tamelevich, Bette Ciuryla, Marijona

Racioc bei Rita Pinkus, ir archyvų — Lionginas Svelnis bei Audronė Toole.

Suvažiavime dalyvavo vienuolė gyva iš 10-tos kuopos kūrėjų Antanina (Tina) Andriūnaitė Shatos, kuri aktyviai reikišiasi Lietuvos Vyčiuose net 75 metus. Vyčių steigėjas Mykolas Norkūnas iš Lawrence, MA, pakvietė jaunąją Antaniną įstoti. Tuomet ji buvo 10-ties metų amžiaus ir nario mokesį tepradėjo mokėti nuo 16-kos metų. Tą dieną, 1914-tais metais, į 10-tą kuopą įstojo 98 jauni lietuviai. Antaninos tėvas Antanas buvo vienas pirmųjų imigrantų, atvykęs į Athol miestą 1889 metais. Jo motina buvo Marijona Bendinskaitė. Antanina yra 85 metų amžiaus, o vis dar gyva ir jūdi. Pernai gegužės mėnesį ji su dukrele Marijona aplankė Lietuvą. Marijona atlieka mokslinius tyrimus Vermonto universitete. Kita jos dukra Margareta dirba Detroito lietuvių Kultūros centre. Valio, Tina! Linkime daug

Aldona Marcavage Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

Lietuvos Vyčių 5-tos kuopos Chicagoje narė Linda Jenckes, viena iš įtakingiausių lobyčių Washingtono ir jos šeima. Iš k. — motina Kathy Leppa, sūnus Joseph, Jr., Linda ir jos vyras adv. Joseph Jenckes.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, FL

MADŲ PARODA

Lietuvės moters išskirtinis charakterio bruožas yra darbštumas ir kūrybingumas. O jau atspalaidavusi nuo šeimos auginimo rūpesčių ar karjeros įsipareigojimų, nors ir sulaukusi aukštinio amžiaus, vis tiek neleidžia veltui užtarnauto poilsio.

Turedama visą laiką sau gali puoselėti per gyvenimą, galbūt slopintus talentus, troškimus, dar iš jaunystės užsilikusias svajones. Apsilankius lietuviškuos namuose Floridoje, kur daugumas pensininkų patogiai įsikūrę, negali nesigrožėti šeiminkės sugebėjimu tvarkyti

ti savo namų aplinką, savitai ir skirtingai puošti savo gyvenamąsias patalpas. Ir svečiui apsilankius pajunti nepaprastą kulinarinį sugebėjimą vaišinti.

Nemažas dėmesys skiriamas aprangai. Dideliam kontrastui močiutės vaizdai senglavėlės, užsilikusiam mūsų širdyse ir mintyse, šiandieninė močiutė yra elegantiška, žvali, jūdi, energinga, linksma! Ir tokios tad nuotaikos atsispindėjo Lietuvos Dukterų Juno Beach skyriaus suruoštoje madų parodoje, sausio 27 d.

Naujoje vietos Metodistų salėje jūros artumoje — su įjūra atkreiptais langais čia pat tyvuliuojančiom bangom, žalmynais ir gelmėmis išdekoruotoje salėje, prie papuoštų stalų susėdusieji publikai — viena po

Juno Beach, Fla., Lietuvos Dukterų skyriaus surengtos madų parodos dalyvės. Iš kairės: A. Biliūnienė, K. Rugienė, S. Smalinskienė, I. Manomaitienė, J. Šalnienė, A. Pilipavičienė, A. Šalnienė, A. Solienė, R. Duobienė, L. Skripkute, I. Žilinskienė, G. Giniotytė-Richter, L. Zarr, G. Stankūnaitė-Seebauer ir dukrytė Chelsea (nera E. Damijonaitienės ir M. Strazdienės).

Nuotr. J. Garlos

Detroito skautai ir skautės sueigoje prie vaišių stalo.

DETROITO ŽINIOS

ŽURNALISTŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, vasario 25 d., Šv. Antano parapijos patalpose įvyko Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo daugiau negu trisdešimt asmenų, įskaitant kitų organizacijų atstovus ir svečius.

Susikaupimo minute prisiminti mirę skyriaus nariai: K. Balyš, J. Gaižutis, prel. L. Gižinskas, P. Januška, V. Mingėla, V. Perminas, V. Selenis, K. Sragauskas, M. Sims, J. Švoba, P. Turūta, R. Valatka ir A. Žiedas.

Darbotvarkėje valdybos narių pranešimai. Kiek platesnis pranešimas buvo valdybos pirm. Vytautos Kutkaus apie sėkmingą skyriaus sidabrinio jubilėjaus minėjimą, su akademija ir menine dalimi, įvykusį 1986 m.

rugsėjo 21 d. Buvo priminti skyriaus ruošti amžiaus sukaktių pagerbimai ir paskaitos rašt. Balio Gaidžiūno, Viliaus Bražno, Jūratės Pečiūrienės. Nebuvo pamiršti ir meninės programos atlikėjai, kurie visuose renginiuose dalyvavusiems teikė gerą nuotaiką — tai moterų vokalinis kvartetas ir moterų vokalinis vienetas.

Naujos valdybos rinkimų klausimas buvo greit išspręstas, nes susirinkusieji prašė dar metus tęsti su tais pačiais valdybos nariais. Taigi vienas balsai išrinkta tokios sudėties valdyba: pirm. Vytautas Kutkus, sekr. Stasys Slizys ir izd. Antanas Grinius. Revizijos komisijon išrinkti: A. Misiūnas, A. Sakauskas ir V. Tamošiūnas.

Po klausimų ir sumanymų, skyrius susilaukė pinigines paramos iš M. Kizio ir S. Šimoliūno, tikslu palaikyti ryšius su

kitos modeliavo pasiūstus ar iš krautuvės pritaikintus sau ir nuotakai rūbus.

Pradinė šios parodos tema buvo Lietuvos gintarai. Tad pradžioje meliodingai skambėjo Maironio „Lietuva brangi“ pravesta J. Šalnienės, pritariant publikai, akompanuojant I. Manomaitienei. Su įsijautimu deklamavo dr. A. Čiuryš Maironio „Jūratė ir Kastytis“. Ir tuoj pat pasilėjo per salę modeliai, pasipuodę lino megstom ar ausiom suknėlėm papuoštom reto grožio vis kitokiais gintarais. Savo siūstus ar iš Cricket ir Camille krautuvės pritaikytus rūbus modeliavo: A. Biliūnienė, E. Damijonaitienė, R. Duobienė, I. Manomaitienė, D. Mošinskienė, A. Pilipavičienė, K. Rugienė, A. Šalnienė, J. Šalnienė, L. Skripkute, S. Smalinskienė, M. Strazdienė, I. Žilinskienė.

Pabaigoje, baliniais rūbais pasipuodę modelius lydėjo M. Sadonis ir Z. Strazdas. Iš jaunosios kartos modeliavo Gaja Giniotytė-Richter ir Gina Stankūnaitė-Seebauer su dukrele Chelsea. Didžiausia dėmesį, žavesį ir džiaugsmą sukėlė mūsų mažasis atžalynas: penkiametė Lara Zarr, modeliavo

janti jau ketvirtą metų, ir Jacobson krautuvėje, kartų su dvejų metų broliuku Tomuku. Tai Anglės Petrikonytės Zarr vaikučiai. Taip pat Chelsea Seebauer — anukė Gražinos ir Jono Stankūnų.

Lietuvos Dukterų Juno Beach skyriaus pirm. Dale Augūnienė šiuo metu buvo išvykus į Lietuvą, tai parodą atidarė ir svečius sveikino Janina Šalnienė. Komentatore pakviesta Alicija Solienė. J. Šalkauskienė susirgus, vaišėmis rūpinosi G. Petrulienė, A. Pilipavičienė ir L. Skripkute su talkininkėmis. Visuomet nuosirdžiai visuose darbuose talkina vyrai: dr. H. Solys, J. Garla, R. Valatka, A. Pilipavičius. Parodos sklandumu ir puošnumu rūpinosi B. Čiuriene ir D. Valotkienė. Loterijai paaukota I. Manomaitienės paveikslą laimėjo L. Ščiukienė.

Parodoje dalyvavo per šimtas žmonių. Tokiam mažam lietuvių telkiniui tai daug. Tačiau daugumas atvažiuoja iš toliau. Būtų labai gražu, kad vietiniai gyventojai labiau vertintų rengėjų pastangas ir savo atsilankymu paremtų ir taip jau retus kultūrinius renginius. Tikėkimės, kad ši L. Dukterų ruošiamą madų parodą nebus paskutinė!

Kastulė Štariene 73 m. mirė 1989 gruodžio 24 d. Lake Worth. Nuliūdime likęs Jonas Štaras nuoširdus Balf'o rėmėjas Lake Worth'e yra dabartinės valdybos narys. Užuojauta visai šeimai.

Sausio mėn. Singer Island atostogavo c. valdybos pirm. Marija ir inž. Antanas Rudžiai. Čia būdami apsilankė vykstančiuose renginiuose.

Aldona Biliūnienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nusiūdi. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Lietuvoje leidžiamais laikraščiais. Į moterų pagalbinį vienetą išrinktos: E. Kutkienė, Č. Plūrienė ir N. Slizienė.

Po susirinkimo buvo rodomas Vasario 16-tosios minėjimas, 1989 metais įvykęs Kaune. Tuo pačiu laiku visi buvo vaišinami E. Kutkienės ir N. Slizienės paruoštomis vaišėmis.

S. Slizys

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukščiau numami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9. antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

PATIKSLINIMAS

„Detroito žinių“ kovo 1 d. laidoje atspausdintų straipsnių „Troškiam laisvės Lietuvai“ autorius patikslina, kad Vasario 16 d. minėjimo rengimo vienas iš talkininkų buvo Vladas Staškus (ne Staškūnas). Atsiprašome.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0888
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, IL.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, IL. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

PRIEŠ NARKOTIKUS

Tarptautinėje kovoje prieš narkotikus tautų suverenumas yra opus klausimas, ką parodė Kolumbijos atmetimas JAV pasisiūlymo savo lėktuvnešiais patruliuoti jūrų pakrantes. Tačiau Jungtinių Tautų (JT) pareigūnai sako, jog bendrai paėmus, tiek įvairių kraštų vyriausybės, tiek ir narkotikų auginantys ūkininkai yra linę paaukoti suverenumo teises, kad apsigintų nuo didesnio pavojaus suverenumui, kuris gresia, jei narkotikų pirkimai perimtų jų kraštų ekonomijas.

Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės koordinatore Margaret Anstee pastebėjo, jog Šveicarija ir Austrija — abu kraštai pasižymintys savo bankų sąskaitų slaptumo garantijos narkotikų kvotose. Taip pat ir narkotikų auginimo ūkininkai, matydami, kad ir jų vaikai tapo narkotikų aukomis ir neigiamą narkotikų poveikį į jų kaimus ir kaimynystes, jau nori auginti ką kitą, sutikdami ir su žemesnėmis pajamomis. Bet, aiškina kitas JT pareigūnas narkotikų kontrolei, jie taip pat nori užtikrinimo, kad atsiskauginti narkotikus, jie nebus palikti be jokios priemonės savo šeimai išlaikyti. O tokias garantijas suteikti yra sunku, kai narkotikų auginimas yra 5 milijonų dol. pramonė, o tarptautinei kovai su narkotikais yra skiriama tik 74 milijonai dol. savanoriškų aukų iš įvairių kraštų.

Tačiau narkotikų pramonės tarptautinės grėsmės supratimas auga. Tą paliudijo perėta mėnesį įvykusi JT Generalinės Asamblėjos specialioji sesija, kuri siekė tarptautiniu mastu praplatinti ir su efektyvinti kovą prieš narkotikus. Šios sesijos pabaigoje 1990 dešimtmis buvo paskelbtas „Dekada prieš narkotikus“.

Sesijos metu JT narės — valstybės buvo prašomos bendradarbiauti, tiek kontroliuojant prekybą chemikalais, tiek kuriu daromi narkotikai, tiek su sekant narkotikų prekybos valiutos kelius per tarptautinius bankus, juos konfiskuojant, kol dar nebuvo „perskalbti“ kituose bankuose, tiek ir kontroliuojant ginklų bei sprogmenų prekybą, kad „narkotikų carams“ nebūtų taip lengva jais aprūpinti savo agentus.

Jaudinanti buvo Kolumbijos prez. Virgilio Barco Vargas kalba Jungtinėse Tautose, kurioje jis pasakojo savo patirtį kovoje su narkotikais. Jo kalba girdėjusi korespondentė rašo, kad ta kalba įtikino daug besiklausančiųjų, kaip lengvai narkotikų pirkimai gali iškreipti visą krašto ekonomiką ir su-trikdyti valstybės aparatą bei juridinę sistemą.

Šioje sesijoje parėjo ir dar vienas pasikeitimas. Iki šiol kalbose apie kovą su narkotikais, turtingieji, pramoningi kraštai kaltindavo neturtinguosius, narkotikus gaminančius kraštus Pietų Amerikoje ir Azijoje, kad jie nepakankamai veikia prieš narkotikus. Šįkart narkotikus vartojantieji kraštai, kaip JAV (didžiausia narkotikų rinka pasaulyje), pripažino, kad ir iš jų pusės yra reikalingos didesnės pastangos, mažinant narkotikų poreikį laisvame svietimu ir gydymu, kaip ir didesnę pagalbą gaminantiesiems kraštams pereiti į kitokią derliaus auginimą, sudarant rinkas legaliems jų eksportams turtinguose kraštuose.

Neseniai vykusioje viršūnių konferencijoje Cartagena,

Kolumbijoje, JAV įvykdė dalį savo įsipareigojimo, pažadėdama 2,2 milijonų dol. ekonominei, karinei ir policijai pagalbai Kolumbijoje, Peru ir Bolivijoje, per ateinančius penkerius metus.

Besivystantiems kraštams malonu matyti tokį pasikeitimą orientacijos kovoje su narkotikais. Kolumbijos užsienio ministeris Julio Londoño pripažino, jog besivystantieji kraštai jau per ilgai neša didžiulią dalį naštos šioje kovoje, džiaugdamasis, kad pagaliau „ši problema yra pradeda teisingai spręsti“. Per paskutiniuosius 80 metų sudarytos tarptautinės narkotikų sutartys tik liete reikalą mažinti narkotikų gamybą, pastebi Brazilijos užsienio ministeris Roberto de Abreu Sodré. Dabar jau matomas reikalas mažinti ir poreikį laivams.

Brazilija suvaidino vaidmenį išrūpinant, kad JT specialioji sesija apie narkotikus būtų perkelta į Generalinę Asamblėją, kur visi JT nariai galės turėti lygų balsą svarstybose, o ne palikti ją Saugumo Taryboje, kaip Britanija ir JAV norėjo. Šįkart Generalinės Asamblėjos sesija nepasirūšėjo aštriais žodžiais pasiūlymams tarp šiaurės ir pietų valstybių, kaip praityje. Neturtingesnieji narkotikus gaminantieji kraštai pabrėžė, kad narkotikų problema matytina kaip jų ekonominio vystymosi problema. Jie pareiškė, jog jiems dera ir jie tikisi ekonominės pagalbos, stengiantis savo augintojus įtikinti imtis auginti kitką.

Jų argumentą rėmė ir JT gen. sekr. Javier Perez de Cuellar, sakydamas, jog joks išliekantis sprendimas nėra įmanomas, be kokių nors lengvatų išmokant skolas ir be rinkos bei teisingo kainų užtikrinimo legaliems jų eksportams. Ši naują tarptautinį sutarimą paskatino ir narkotikų pirklių spaudimas tarptautiniais rubežiais. Kai vienas kraštas efektyviai sustabdo narkotikų auginimą, nauji jų ūkiai atsiranda greimioje valstybėje. Be to, kai kurio nors pirklio ieškoma vienoje valstybėje, jis persikelia į kaimyninę, kuri jo neieško.

Pagaliam vyksta skirtumas ir tarp gamintojų ir vartotojų valstybių. Andų kalnų ir Azijos gaminantys kraštai jau pastebi augančią narkotikų problemą ir savo piliečių tarpe. Pakistanas, kuris prieš 10 metų visai neturėjo narkomanų, dabar jau prisipažįsta turis 600,000. Sovietų Sąjunga irgi prisipažino turinti narkomanijos problemą. Taip pat susirūpinimą išreiškė paskirstymo punktai Karibų ir Afrikos kraštuose.

Bet stipriausius ir kontroveršiskiausius antinarkotikų įstatymų palaikymo projektus jų tarpe JT antinarkotikų teismo ir įsteigimą JT narkotikų agentų korpusą, pasiūlė Karibų kraštai.

Keturi kraštai, dalyvavę Cartagena konferencijoje, padidino bendradarbiavimą kovoje su narkotikais. Vakarų Europa, ruošdamasi 1992 m. prasidėsiančiai Europai be sienų, steigia tarptautinę žinybos agentūrą narkotikų prekybai sekti. Iš jos gali išaugti ir pasaulinė agentūra.

Atrodo, jog ten, kur fizinio sunaikinimo — karo pavojus nepajėgė tarptautinės bendruomenės narius sudodinti prie bendro stalo, dvasinio sunaikinimo tarptautinis pavojus — narkotikai — susodins juos prie bendro stalo ir išmokys savo turtais konstruktyviai dalintis.

Neseniai vykusioje viršūnių konferencijoje Cartagena,

TRUPUTĮ DAUGIAU TVARKOS

Šiame krašte garsiai ir gerai Lietuvą reprezentuoja krepšininkas Šarūnas Marčiulionis. Sportu besidominčius jis pasiekia ir už JAV ribų. „U.S.A. Today“ (vasario 8) straipsnio antraštėje ji vadina „Lietuvos pasiuntiniu“, o pačiame straipsny — „neoficialiu Lietuvos ambasadoriumi“. JAV spauda jau daug kartų jį atžymėjo, ir Marčiulionio „ambasadorystę“ visada būdavo pabrėžiama arba jaučiama.

Jauno žmogaus pastangomis nepaprastai džiaugiamės. Sportininko poelgiai yra tokie, kokių trokštame. Bet ar ne mes visi, — išskyrus užkietėjusius senus pabolsėvikus ir gal pora iš vėlesnės DP bangos, tyčiomis su misija čia atsiradusius ar „velniui sielą pardavusius“, — ar ne mes visi taip elgiames, viešumą pasiekę? Radę progą, kalbame apie Lietuvos okupaciją, apie svetimačiumi neišvaizduojamus žiaurumus, primename, kad lietuvių tauta siekė ir sieks laisvės. Anglų spaudoje užtikiname straipsnių ir laišku, pasirašytų lietuvių, nesutiktų ir negirdėtų. Džiugu, kad visi sutariame, o svetimatačiai, net kaimynai lenkai ir ukrainiečiai, apie mus taria ne vieną pagarbos žodį.

Toks dailus yra paviršius. Toks yra, toks turi būti. Vaidzas truputėlį aižėja, kai pasikinsame po tuo gražuliu paviršiumi. Matome tingumo, apsileidimo, vėlavimo. Sutinkame plano ir orientacijos stoka, blaškymąsi, burlėnimus. Po paviršiumi galėtų truputėlį geriau atrodyti, nors ten, gyvenimo viduriuose, visada vyksta įvairi chemija, ir tobulumui sunku išsilaikyti.

Šių metų pradžia savo nuotaikomis buvo panaši į karo pabaigos džiūgavimus. „Esame prie naujos eros slenkščio“, kalbėjo valstybių vadai. Ir anksčiau ne vienas jų taip išsitarė, bet nekreipdavome dėmesio ir netikėdavome. Šįkart tikime. Be šaudymų savo imperijos Gorbačiovas ir senus rėmus neįspraus, o gal ir žudynės nepadėtų. (Tiesa, Kinijoje padėjo.) Rysiams išsiplėtus, jokia vyriausybė žmonių neįtikins šalies geru gyvenimu, kai jis iš tikrųjų yra blogas. Kiekvienas Sovietų Sąjungoje žino apie garsajuostes, džinsus, McDonald's. Kaip tada įrodysi, kad suvytusi būlė yra skanesnė už kotletą, kad dviejų šimtų rublių mėnesinė alga siekia toliau, negu du tūkstančiai dolerių? Medžiaginės ge-

VYTAUTAS VOLERTAS

rybes galima neigti, jei yra, kas jas atstoja, kaip, pvz., laisvė, kultūra, kūrybinė platuma. Tačiau duonos minimumas yra būtinas net idealistams. Kai jo nėra, kai nėra ir pakaitalo idealistine prasme, nėra pasitiekijimo.

Tikrai esame prie naujos eros slenkščio. Artėjantis Vokietijos sujungimas, Rytų Europos pastangos dorai tvarkytis ir staigmenos Sovietų sąjungoje Pabaltijį stumia laisvėn. Nėra laiko snauduliuoti ir poilsui, todėl stengiamės judėti. Pademonstruojame, kai kada pabolsėvikus ir gal pora iš vėlesnės DP bangos, tyčiomis su misija čia atsiradusius ar „velniui sielą pardavusius“, — ar ne mes visi taip elgiames, viešumą pasiekę? Radę progą, kalbame apie Lietuvos okupaciją, apie svetimačiumi neišvaizduojamus žiaurumus, primename, kad lietuvių tauta siekė ir sieks laisvės. Anglų spaudoje užtikiname straipsnių ir laišku, pasirašytų lietuvių, nesutiktų ir negirdėtų. Džiugu, kad visi sutariame, o svetimatačiai, net kaimynai lenkai ir ukrainiečiai, apie mus taria ne vieną pagarbos žodį.

Toks dailus yra paviršius. Toks yra, toks turi būti. Vaidzas truputėlį aižėja, kai pasikinsame po tuo gražuliu paviršiumi. Matome tingumo, apsileidimo, vėlavimo. Sutinkame plano ir orientacijos stoka, blaškymąsi, burlėnimus. Po paviršiumi galėtų truputėlį geriau atrodyti, nors ten, gyvenimo viduriuose, visada vyksta įvairi chemija, ir tobulumui sunku išsilaikyti.

Šių metų pradžia savo nuotaikomis buvo panaši į karo pabaigos džiūgavimus. „Esame prie naujos eros slenkščio“, kalbėjo valstybių vadai. Ir anksčiau ne vienas jų taip išsitarė, bet nekreipdavome dėmesio ir netikėdavome. Šįkart tikime. Be šaudymų savo imperijos Gorbačiovas ir senus rėmus neįspraus, o gal ir žudynės nepadėtų. (Tiesa, Kinijoje padėjo.) Rysiams išsiplėtus, jokia vyriausybė žmonių neįtikins šalies geru gyvenimu, kai jis iš tikrųjų yra blogas. Kiekvienas Sovietų Sąjungoje žino apie garsajuostes, džinsus, McDonald's. Kaip tada įrodysi, kad suvytusi būlė yra skanesnė už kotletą, kad dviejų šimtų rublių mėnesinė alga siekia toliau, negu du tūkstančiai dolerių? Medžiaginės ge-

Mus pamaiso ir eilė paprastų, lengvų paaiškinamų klausimų. Nors savo nuomonės kalb turime, tačiau noretume jas derinti, kad

mūsų reikalai nesimaišytų. Ar jau tinka bendradarbiauti su LKP? Ar priimtina rašyti laiškus Gorbačioviui? Kas gali raštu kreiptis į popiežių?

Šie paprasti klausimai kyla dėl prieštaravimų. Kas anksčiau buvo drausta, ar šiandien jau leista? Jei leista, tarkime, kad leista.

Kai nei Bushas, nei Gorbačiovas, nei „mūsų“ Brazauskas, nei jų generolas Eismuntas nėra tikri rytdiena, ir mums sunku planuoti. Tačiau vėta pasitarti ir sudaryti vieną nuomonę bent tuose reikaluose, kurie ateičiai nekenktų.

Ir Lietuvoje šios naujos eros aplinkoje jaučiame pasimetimo trupinėlį. Jiems reikia varžytis su Maskva, laiptoti per jos kuriamas kliūtis (ekonominis savarankiškumas duotas ir atimtas), pratintis prie demokratijos. Tačiau demokratija nėra atliekų sąvartynas. Dabar — atkuria partijas, jas tuojau kerta į dvi ar daugiau dalių, siekia rinkimų, bet ragina juos ignoruoti. O lietuviai kareiviškai — rusų mušami, o piktnesni lenkai Vilniaus krašte steigia savo valstybes, Eismuntas, Baltrušas, Švedas nepripažįsta jokios administracinės tvarkos Lietuvoje. Jei Sąjūdis ir dresnėji nariai nepajėgia susitvarkyti, pagalon turėtų ateiti ir garbingų kankinių energija. O jie štai: inteligentai tingi ir neišmano (taip buvo atestuotas LPS, ir pats girdėjau), Sąjūdis patalkauja Maskvai ir t.t. Rinkimams visos partijos galejo sudaryti vieną bloką, tada būtų turėję tris tvirtus kelius. Sąjūdis, LKP ir grynai demokratinis judėjimas. Lietuvos spaudoje apstu piktųjų kaltinimų, „Respublikos“ laikraštis, įsisavinęs Sąjūdį išsirovijos donatų kompiuterį, nuo Sąjūdžio atitraukė, LKP, daug kur drąsiai pasielgusi, stokoja jėgų savo praėjį smerkti, nors jos atskiri nariai šio mosto reikalauja.

Jei leidžia mūsų išmintis, drąsa ir valia, gausiuose, geruose savo darbuose įterpus geresnės tvarkos čia ir Lietuvoje. Taip reikalauja nauja era.

GRAŽINS UŽ ELEKTRĄ

Illinois komercijos komisija įsakė Edison elektros bendrovei grąžinti 6 mil. dol. vartotojams, nes 1988 m. tiek bendrovei jie permokėjo.

sudeginimo.

Kai aną pavakare — kalbėjo Žolelė — atkores kelią prisitartinau prie trobelės, ilgai laukiau, manydamas, kad iš jos vienu ar kitu reikalu išeis Alksnins. Deja, neišėjo. Trobelėje tamsu. Ilindau tankumynėn ir apžiūrėjau vietą sekti ir naktį praleisti. Po pusvalandžio išgirdau mašinos burzgimą. Jis vis artėjo ir artėjo. Pagaliau pro miško proterą pamaciau šviesas. Taip. Keliuku artėjo kariška mašina. Sustojė. Ir mano nusteimui iš jos išlipo Alksnins. Blusos apmirė. Bet, žiūriu, nieko. Alksnins pamojo nuvažiuojančiam, o pats jėjo į trobelę. Ižiebė žiburi. Tada ėmiau slinkti artyn. Pro langelį pamaciau už stalo sėdinti Alksnini. Jis buvo susiėmęs rankomis galvą. Paskui iškėlė rankas aukštyn. Valandėlį taip pabuvęs persižegnojo, tada tyliai pabeldžiau mums sutartu ženklu ir sušnabždėjau:

— Tai aš, Žolelė!...
Alksnins išėjo laukan.
— Taip tai aš! — vėl pakartojau.
— Kas ten?! — šūktelėjo jis griežtai.
— Žolelė!...
— Žolelė! — apsidžiaugė ir artėjo į mane tamsoje.
— Kaip jūs?
— Mes tvarkoj. Užklupom sribus ir visus ištaškėm. Daug grobio: šautuvų, automatų, šovinių, granatų... — Kaip pats laikaisi? Atrodo gerai! Mašina važinėji?..

— Taigi. Parvežė ištardę. Skerdžium apsimėčiau — tai pasakojau ką jau sakiau — apie jo didžiules kaimes Leliūnuose...
— Taigi, Žolelė — pasakos, kalbejo jis man — bet be jų vargu ar būčiau išsikrapšęs. Kvailiu palaikė, kai ėmiau aiškintis, kad esu tos būsimos didžiulės

PER AMERIKONIŠKUS AKINIUS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Valstybių sąjunga, dabartinė kalboje jau išpilielinusi imperijos vardu, nebūtinai būna sudaryta pagal laisvą žmonių apsisprendimą. Tokių imperijų griuvimai tačiau turi daug bendrų bruožų, ką pastebime dabartinio Amerikos prezidento ir rusų perestroikos vado galvosenoje.

Ką reiškia toks aiškus tautybės žodis pasaulyje? Kadaise žodis „nationality“ turėjo tik vieną reikšmę, visiems puikiai suprantamą. Bet griuvančioms dabarties imperijoms paremti prireikė daugiau reikšmių, kad būtų patogiau apginti savo pozicijas. Kai rusai dar vis remiasi ideologijos sąvoka, Amerikoje prigijo naujas „etnikų“ pavadinimas, vartojamas labai neigiamą prasme. Žmogaus teisė būti savosios tautos nariu visai nepriimtina ten, kur jis reiškia teisę ir į nepriklausomybę. Pažvelkime ir į oficialią kalbą, kada yra svarstomi Rytų Europos reikalai, Amerika tebežiūri į tai, kaip i vientasia bloka, o ne kaip į paskiras tautas, norinčias išsiveržti iš sovietinio bloko jungo.

Apie Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimą nuo Maskvos čia vienas Valstybės departamento vadų sušypsena pastebėjo: „Ką gi tai reiškia? Ar tu norima pasakyti, kad aš nebe mokėsiu jums nario mokesčio? O gal tai, kad nebesiūskite man Lenino rastų 50-ties kopijų?“ Tuose žodžiuose galima lengvai pastebėti etnikų varda pajaukiančią priskiriant tarsi dar vienai indėnų genties rūšiai. O gal tik žydai nėra gentis, turinti teisę į nepriklausomybę?

Pabaltiečių atveju čia yra prieita prie tikro nesupratimo, gal daugiau nesugadindami išlaikyti neva tai galiojančių mūsų tautų prievartinio prijunginio prie sovietų nepripažinimą, o iš kitos pusės sakant, kad tai esąs Rusijos imperijos „vidaus reikalas“. Ar tai tikrai nauja prezidento linija? O kaip buvo tais metais, kai sovietų tankai įriedėjo į Vengriją ir Čekoslovakiją? Dabar vėl tikrasis veidas parodytas po įvykių Kinijoje vėl susėdant kokteiliams prie bendro stalo.

Supraskime vienas kito interesus. — sako mūsų prezidentas, kai tai liečia imperijas. Tai ypač buvo ryšku, kai iš Baltųjų Rūmų atėjo palankus žodis apie

raudonosios armijos žygi Azerbaidžane net ir po to, kai buvo prisipažinta gynybos ministerio Yazovo jų tikslą buvus sunaikinti Azerbaidžano Populiarių frontą, o ne apsaugoti armenus. Tada ir mes sulaukėme kvapą, galvodami apie Panamos užėmimą ir laukdami, koks bus rusų atsakymas į mūsų Sąjūdžio veiklą.

Žodis nacionalistai yra tapęs beveik keiksmažodžiu kiekvienam posakyje. Tai randa pritarimą ir supratimą šio krašto viduje, kur tautybų suvirinimas visad buvo šventa piliečių pareiga. Čia jau sustojia parama „žmogaus teisių“ kovai, nebent ji vykty Pietų Afrikoje. Gal bijoma Kinijos karinės jėgos ir pro cenzūra prasiskverbiančių žinių, kad jie jau turi atominius ginklus? Bijoma Sovietų subyrėjimo, nors vis kalbama apie laisvę visiems? Vietoj patruliavę Kolumbijos pakraščius gaudant narkotikų prekiuotojus, gal geriau pasirūpinkime ne tais, kurie parduoja, bet tais, kurie perka.

Aišku, mums daugiausia rūpi Pabaltijo kraštų nepriklausomybės reikalai. Tai jau nebe etninis klausimas, o žūbtutinis tautos išsigelbėjimas nuo rusifikacijos. Iki šiol reikalai ten namie neatrodo blogai, matant griuvančią komunizmą sauvale visuose pasaulio kraštuose, ne vien pas mus, bet ir pačioje Maskvoje. Kodėl Lenkijai rodomas palankumas, kodėl iš mūsų taksų remiami Pietų Amerikos, Afrikos, Azijos kraštai, o mes teliekame tie nelemtieji etnikai, kurie griauina Sovietų imperiją? Argi tai nėra pasityčiojimas iš savo pačių Vasario 16-tos proga atsiunčiamų sveikinimų? Jėga prijungtos valstybės yra aukos, o ne neramūs nacionalistai.

SPROGIMAS VALYMO FABRIKE

Netoli Chicagos esančiame Whitinge vasario 20 d. įvyko sproginimas Amoco skystojo kuro valymo fabrike. Sprogo suskystintos dujos. Užmušti 2 tarnautojai, sužeisti penki sunkvežimių šoferiai. Sprogimas įvyko perkraunant suskystintų dujų tankus. Sudrebino apylinkes namus.

kaimenės skerdžius. Juokėsi, tyčiojosi, pešėjo, bet pasakysiu, ir jų tarpe yra gerasirdžių. Koks tai jų vyresnysis sutramdė visus ir įsakė namo parvežti...

Kai Alksnins paklausiau kas ji ir kur ji tardė — atsakė, kad aiškiai sribų vyresnįjį, o kur — nežinia. Tamsoje išvežė — tamsoje ir parvežė...

— Ko jie norėjo? — buvo mano sekantis klausimas.
— Pats žinai ko — vado! Jis jau pakrikštytas Žaliuoju Velniu. Jo jie ieško. Visai monijaus, plepejuo niekus, o apie velnius net neužsiminiau... Gelbėjo... Kur jūs visi dabar?

Papasakojau, kad esame netoli Oželių kaimo ir vargstam miške. Ir va, vade, tau perduodu Alksninio žodžius: „Grižkite namo. Čia kol kas viskas tvarkoj. Didžioji duobė juos patenkino. Ten rado Valodės dokumentus. Bus blogai vėl dingsite“ — taip, vade, žodis į žodį kalbėjo Alksnins. Man dedas, vade, kad mes turime juos iš Leliūnų išrūkyti. Pats laikas, kol jie dar tik kuriasi. Veliau jų jėgos mums bus nebeįkandamos. Norėjau dar eiti į Leliūnus, bet kaip sakiau — neįmanoma. Sargybos ant kiekvieno žingsnio. Ir todėl aš čia. Alksnins mūsų laukia.

Tai išklauskis suvirpo širdis. Leliūnai ir namai vėl atgimė akyse ir širdyje. Nutarėm tą patį naktį būti būste. Taip ir padarėm.

Prie būsto artėjom grandimis. Pirmajai laimingai praėjus — siūnčiau sekančią. Su pertraukomis, už poros valandų visi jau buvome būste. Atsikvėpėm. Dregna ir čia — tamsu, bet vejai nebesiaučia ir akių negrauzia, o išsitiesus ant šieno pasijunti, kad guli karališkame patale.

(Bus daugiau)

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

46

Kas man beliko. Atleidau... Tolimesniuose mūsų veiksmuose jie buvo patys pavyzdiniai vykdotojai. Aš, kaip vadas juos laimėjau — tėviškai pabaręs ir pedagogiškai pasielgęs...

Šį įvykį papasakojau, norėdamas parodyti, kad mes, tie miško broliai, ne vien tik antžmogais ir didvyriais buvom — mes drauge buvom ir žmonės su ydom ir silpnybėmis...

Po įvykio — būryje — pramogai visados turėdavom skanaus juoko, kai draugai, prisigalvodę įvairių variantų vis nesiliovė atgaivinti Jackaus ir Arūno meilės nuotykių...

Žolelė grįžo saulei leidžiantis. Buvo išsargės ir išalkęs.

Kiek kveptelėjęs pradėjo:

— Vade, i Leliūnus ir musei jau sunku praskristi. Viskas užgriozdyta sargybm.

— Kaip Alksnins?

— Puikiai!... Jis dabartinei vyriausybei vaizduoja seną skerdžį. Paliktas Leliūnuose pačios valdžios, kaip jis sakosi... Anot jo, visiems pasakojasi — Leliūnuose būsiančios didelės kaimenės, kaip kad niekur dar nėra buvę. Ką ten, Dievulėliau, pas gaspadorius — juokas. Net ir pats caras Nikolajus niekad nėra tokių kaimenių matęs... Tai, žinoma, pasakos, kaip Alksnins aiškina, bet tomis pasakomis jis išgelbėjęs trobelę nuo

VASARIO 16-TOJI LIETUVIŠKAME NEW YORKE

P. PALYS

Didžioji New Yorko lietuviškoji visuomenė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 72 metų sukakties ir 739 metų valstybingumo minėjimą pradėjo vasario 16 d. rytą, su demonstracija prie Jungtinių Tautų, protestuodama, kad nutraukiami neformalūs pasikalbėjimai su Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovais. Šią demonstraciją suorganizavo New Yorko Jaunimo sąjunga. Del blogo oro demonstracijoje dalyvių buvo mažoka.

Tuo pačiu laiku plačiai klausoma klasikinės muzikos ir žinių radijo stotis WQXR visą valandą skyrė lietuviškai muzikai. Šiai valandai vadovauja Robert Sherman priminė, kad jau daugiau kaip 10 metų (iš tikro jau 16) kai jis, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, visą valandą skiria lietuviškai muzikai. Laidą pradėjo su „Lietuviai esame mes gimę“. Toliau buvo girdima Br. Jonušo maršas „I Vilniui“, Čiurlionio muzikinė poema „Jūra“, dvi operų ištraukos iš J. Karnavičiaus „Grazinos“ ir Klovos „Pilėnų“, Br. Kutavičiaus „Senųjų pagonių apeigų“ ir Ant. Lukošiaus „Segmentų“.

Programą užbaigė Lietuvos himnų, pažymedamas, kad šis himnas komunistų valdžios buvo uždraustas ir tik prieš pusantros metų vėl leistas giedoti. Bendrai, šios radijo laidos vedėjas R. Sherman pasakė daug gražių žodžių apie lietuvišką muziką bei Lietuvą. Šios, ir anksčiau buvusios radijo laidų suorganizavimo rūpinasi dr. Jonas Lenkaitis.

Tos pačios dienos vakare, International vėsiučio patalpose, Manhattan, NY, Lietuvos konsulas Anicetas Simutis surengė diplomatinę priėmimą, kuriame, šalia kitų valstybių atstovų, dalyvavo ir lietuviai.

Pagrindinis minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 18 d. Minėjimas buvo pradėtas šv. Mišiomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY. Iškilmingai procesijai atėjus prie altoriaus, o Lietuvos, Amerikos ir lietuviškų organizacijų vėliavoms išsiričius altoriaus šonuose, Mišias atnaujo vysk. Paulius Baltakis, OFM, parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas, pranciškonų vienuolyno v. kas kun. Antanas Prakapas, buvęs parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis ir Fordham-unto prof. kun. Vladas Jaskevičius. Religiniai patirtoji pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis, OFM, kuriame girdėjome: „Atrodo, kad ne metais ar mėnesiais, o su kiekviena diena mūsų tautai artėja išsilaisvinimas iš Sovietų okupacijos. Jei dar prieš metus tik mes lietuviai, ir tai dar ne visi, tikėjome greitu laiku susilaukti valstybinės nepriklausomybės, tai šiandieną ir pati Maskva Lietuvos atskirymą priima kaip neišvengiamą artimos ateities įvyki... bet pilnos valstybinės nepriklausomybės įgyvendinimas pareikalauja iš mūsų visų — gyvenančių tėvyneje ir išeivijoje, daug vieningų pastangų, išminties, aukų, maldų ir politinio budrumo...“ Palietaš moralines Lietuvos blybes vyskupas kalbėjo: „Ši moralinio nuosmūgio problema yra tokia kritiška, kad net dabartinė komunistinė Lietuvos valdžia susirūpino savo ateistinio auklėjimo rezultatais. Šiek tiek atsilaikydami nuo Maskvos kontrolės, į pagalbą pasikvietė net Bažnyčią... Padėkime tautai ir šioje srityje, nes be stiprių moralinių pagrindų, nebūs ir pilnos nepriklausomybės...“ Pamokslą bai-

gė šiais žodžiais: „Išvairios ir pasiaukojančios pagalbos yra reikalinga laisvėjanti, bet dar nelaisva tauta. Teikime tą pagalbą abiem rankom ir mylinčia širdimi. Tepadeda mums Dievas ir mūsų Motina Marija“.

Parapijos choras giedojo lietuviškas, Gedimino Sukio parašytas, Mišias „Karalienės garbei“. Intarpuose buvo giedama Naujajai „Lietuva brangi“, Sasnauskos „Kur bėga Šešupė“ ir Dambausko „Malda už tėvynę“. Prieš palaiminimą, klebonas kun. V. Palubinskas pakvietė Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį tarti žodį. Konsulas savo neilgą kalbą baigė šiais žodžiais: „Lietuvos kelias į pilnutinę laisvę ir nepriklausomybę dar yra netrumpas. Kreipkimės į Aukščiausiąjį, kad jis tą kelią galimai greičiau sutrumpintų“.

Mišias užgaigus ir vysk. P. Baltakiui, OFM, palaiminus, buvo sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai.

Iškilminga minėjimo akademia ir meninė dalis prasidėjo 3 val. p.p. Kultūros Zidinyje. LB NY apygardos pirmininkui Vytautui Alksniniui atidarius minėjimą, į sceną buvo atneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Jas pagerbus ir sugiedojus himnus, invokacija eilėraščių formoje perskaitė poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM.

Apie ALTO veiklą kalbėjo NY Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Jokūbas Stukas. Buvo priimtos ir pasiūstos rezoliucijos JAV prezidentui, NY valstijos senatui ir kongresui.

Programoje kalbėjo politinis ir sąžinės kalnys, drąsus kovotojas Petras Cidzikas. Jis tarė drąsų ir atvirą žodį, atskleidė dabartinės Lietuvos padėtį, jos nespaldindamas ryšiomis spalvomis. Jo kalba ne visi vienodai suprato ir priėmė rezervuotai.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos atstovas Washingtono prie Švento Sosto Stasys Lozoraitis, Jr. Jo kalba buvo su dideliu atidumu ir susidomėjimu

išklausyta. Joje tarp kita ko pasakė: „...ir šiandien, po ilgų okupacijos metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas tebegalioja. Jis nereikalingas jokių patvirtinimų, jokių referendumų, jokių pareiškimų. Ji turime respektuoti ne tik mes lietuviai, bet ir visos pasaulis...“

Jis tapo neatšaukiamas istorinis lietuvių tautos nutarimas gyventi savoje nepriklausomoje valstybėje... Mes gerai gyvenime ne su Sovietų Sąjunga ir susiję su ja, bet mes gerai gyvenime būdami atsiskyrę nuo jos... Ne kartą lankantis Amerikos valdžios istaigose, man oficialiai buvo sakoma: Lietuvos nepriklausomybės reikala yra nuspręstas dalykas ir Maskva žino, kad šį reikalą reikės tvarkyti; psichologiškai su tuo Maskva jau yra susitaikiusi. Nežinoma tik kada ir kokia forma... Žiūrėjime į ateitį su optimizmu ir pasitikėjimu savo jėgomis... Turėkime drąsos ateičiai. Nereikia nusileisti jokiai baimėi, ko mūsų priešai tik ir nori, kad gal mes paskutinę minutę suklupsime, gal padarysime kokį kompromisą, o gal ir iš baimės nebekovosime už savo teises... Svarbiausia reikia neužmiršti, kad mes norime atstatyti laisvę ir nepriklausomybę, bet taip pat mes turime atstatyti ir naują lietuvių — žmogų. Žmogų tauresnį, švaresnį, aktyvesnį; žmogų, kuris buvo ilgos, baisios okupacijos spaudžiamas ir persekiojamas. Mes turime visas savo intelektualines ir dvasines jėgas išvystyti ir parodyti ką mes galime... Būkime išdidūs ir ištikimi Bažnyčiai... Žiūrėjime į ateitį su dideliu pasitikėjimu ir viltimi... ir tegul Dievas mums padeda!“

Po trumpos pertraukos, pirmą kartą New Yorke, pasirodė solistė iš Chicago — Jina Varytė. Mezzo sopranas Jina Varytė turi vidutinio stiprumo balsą, kuris, palyginti gerai skamba viduriniame ir žemesniame registre. Pasigėrėtinai solistės perėjimai iš piano į pianissimo, kas girdėjosi jai dainuojant „Voverėlė“ ir „Debesėlis“. Nepakankamai išvystytos dinaminės slinkties buvo jaučiamos pirmojoje koncerto dalyje. Tas ypač buvo ryškų, nelengvoje ir didesnės balsinės technikos reikalaujančioje ari-

Antano Vanagaio portretas, tapytas dail. Adomo Varno. Portretas kabo Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Nuotr. Edvardo Mankaus

joje iš operos „Roberto il Diavolo“. Solistė Jina Varytė piano palydėjo geras lietuvių bičiulis, garsus pianistas William Smiddy.

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius jautriai paskaitė Maironio ir L. Simučio eilėraščius; jį publikai pristatė ir supažindino rašytojas Paulius Juskus. Baigiamąjį žodį tarė Tautos Fondo pirmininkas Jurgis Va-

laitis. Jis padėkojo visiems programos dalyviams ir į minėjimą atsilankiusiems. Pranešė, kad Lietuvos vadavimo reikalams buvo surinkta 8500 dolerių.

Scenos dekoracijas atliko Paulius Juskus.

Minėjimą rengė: Amerikos Lietuvių Taryba New Yorke, Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdyba ir Tautos Fondas.

PADEKA LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJAUS STEIGĖJAMS

Didelė padėka priklauso Lietuvių Fondui ir LB Kultūros tarybai už jų visapusišką pritarimą ir dosnią paramą steigiant pirmąjį Lietuvių Dailės muziejų Amerikoje bei rengiant pirmąjį Lietuvių dailės šventę Šeštojo mokslo ir kūrybos simpoziumo metu Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Šis didžiulis užmojis pareikalavo ne mažai padėjų, kurie pašventė daug laisvalaikio, prisidedami savo darbu ir ekspertizę.

Pirmausia, ypatinga padėka priklauso Romui Augaiciui už profesines ir asmeniškas pastangas muziejaus patalpų dažymo darbuose, o taip pat už paramą Dailės šventei ir dailininkams.

Taip pat didelė padėka priklauso Liudui Šleniui ir jo pagalbininkams už muziejaus patalpų įrengimo darbus: Romui Kupštui, Miglei Kupštaitėi, Zenonui Mereckui, Ignui Navickui, Kostui Stankūnui, Daliai Šlenienei, Algiui ir Laimai Trinkūnams.

DAILĖS ŠVENTĖS ORGANIZATORIAMS

Prie Dailės šventės pasisiekimo pasidaro gausus būrys talkininkų, be kurių pagalbos šios šventės įgyvendinimas nebūtų buvęs įmanomas. Jiems priklauso nuosirdi padėka. Parodų rengėjai: Algimantas Kezys, Karolis Avizienis, Judita Petraitė-Jozaitienė, dr. Gediminas Balukas, Algis Janušas, Romas Višgirda, Joana Plikionytė-Bružienė, Romas Pukštys, Magdalena Stankūnienė, Aldona ir Ramojus Vaičiai, Ona Pajedaitė, Birutė Saldukienė, Jonas Augustinaitis, Rimantas Kunčė-Zemaitaitis, Vytautas Šliūpas, Konstantinas Žardalevičius ir Dalia Šlenienė.

Parodų apipavidalinimas: Daiva Karužaitė, Paulius Noreika, Ramojus Mozoliauskas, Aldona Markelienė, Donatas Bielskus, S. Karosas, E. Kaminskas, Birutė Šontaitė, K. Žardalevičius, Vanda Aleknienė, Rimas Rudys, Algis Trinkūnas, Laima Trinkūnienė, Dalia Šlenienė.

Reklama: Kestutis Musteikis, dr. Pranutė Domanskienė, Rimas Vežys, Petras Petrutis. Koncerto atlikėjai: Rita Markelytė-Dagienė, Manigirdas Motekaitis.

Atidarymo žodis: Dalia Kučienienė, Viktorija Matanga, Laurie Wilson, Algimantas Kezys.

Bufeto darbuotojai: Marytė Černiūtė, Birutė Dailienė, Zina Katiliškienė, Agnė Katiliškytė, Nijolė Maskaliūnienė, Jolanda Mockaitienė, Janina Mozoliauskienė, Birutė Navickienė, Bronė Nainienė, Aldona Vaitienė, Dalia Šlenienė.

Taip pat padėka priklauso ir tiems tūkstančiams asmenų atsilankiusiems į Dailės šventę už moralinę ir materialinę paramą. Tad dar kartą visiems didelis ačiū.

E. Holenderis

Rašytojas Paulius Juskus dailės parodos atidaryme New Yorke pristato Romualdo Požerskio knygą „Atlaidai-Lithuanian Pilgrimage“.

Nuotr. Vyt. Maželio

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai už didesnę kainą!

Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardaš.

Namas apžiūrėjimui
Sekmd., kovo 11 d. 1-4 v. p.p.

6210 S. Major

6 kamb., 30 metų, 3 did. mieg. mūrinis; valg. kamb. daug spintelių, TV kamb.; aluminio apdaila; naujai įvesti elektra; galima pasidaryti 4-tą mieg. St. Syma parapija. Geras parkynas. Skambinkite dabar.

No. 623 — 63 St. & Karlov Ave.

2 butai. Karališkas! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremtuotu virtuve ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojami; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai švarus.

No. 635 — 71 St. & Pulaski Rd.

3 butai, 3 mieg. 1½ vonios pirmame ir antrame aukšte. Mod. virtuvė su medžio spintelėmis; naujas karšto vandens tankas ir šild. sistema; platus skydas; 4 kamb. rūsyje; 2½ auto. garažas mūrinis. Puikiai prižiūrėtas, geras parkynas.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasikambinkite telefonu. Mūsų pardavėjų sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai — tabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

HELP WANTED

IEŠKOME SIUVĖJOS IR
PRIMERUOTOJOS

Patogios valandos, geri „benefits“, puiki algal Gera transportacija. Pagaidejama mokėti angliškai. Skambinti Ms. Dean (kalbėti angliškai). Tel. (708) 438-7603.

Ieškoma moteris prižiūrėti du mažus vaikus ir gyventi kartu. Reikia mokėti šiek tiek angliškai. Kreiptis: tel. 423-8762. Skambinti prieš 2 val. p.p.

Check off all the names on your gift list by giving U.S. Savings Bonds, the gift that grows. Bonds are backed by the U.S. Government, pay competitive interest rates, and have tax advantages.

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

600 LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJU

paminėti apžvalginis leidinys jau išėjo iš spaudos. Redagavo J. Baužys.

Knygoje dokumentinė medžiaga, popiežiaus ir Lietuvos vyskupų laiškai, dvasinio atsinaujinimo programa, keletas straipsnių, konkursai, leidiniai, medaliai ir ženklai, arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimas, kardinolo Vincento Sladkevičiaus paskyrimas ir platūs pasaulyje vykusį minėjimą aprašymai su arti 400 nuotraukų. Vertinga knyga sau įsigyti ir kitam padovanoti.

Išleido Jubilėjaus vykdomasis komitetas, 315 psl., didelio formato. Spausdino „Draugo“ spaustuve. Kaina su persiuntimu 14.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 96 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63 St.
Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.

Turėdamas ilgų metų patirtimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirmą kartą bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate

MLS

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Privatus asmuo ieško pirkti Chicagoje arba priemiestyje arti Midway aerodromo 1 arba 2 butų namo, kurį reikėtų remontuoti. Skambinti po 9 val. vakaro tel. (312) 434-8235.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. butas suaugusiems; su baldais, apšildomas; Brighton Parko apyl. Tel. 523-5291

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį Gary, Ind. Iš kairės: V. J. Gumuliuskis, kun. dr. I. Urbonas, paskaitininkė A. Kavakienė, P. Visclosky, P. D. Aukštelis ir sol. A. Buntinaitė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gary, IN

VASARIO 16-SIOS MINEJIMAS

Jau daug metų, Hammond radijo stotis WJOB 1230 AM padeda Lake apskr. Altai iškilmingai pradėti Vasario 16-sios minėjimus.

Lietuvos himnui nūaidėjus radijo bangomis, apylinkės lietuviai ir jų draugai vasario 17 d. 8:30 val. ryto galėjo klausytis radijo stoties komentatoriaus E. Levin pasikalbėjimų su prof. dr. F. Palubinsku ir Altos skyriaus pirm. V. Gumuliuskiu. Lietuvoj gimęs, Amerikoje baigęs mokslus F. Palubinskas pasirodė, kaip geras kalbėtojas, jis kvalifikuotai diskutuoja ir politiniais bei ekonominiais šiuolaikinės Lietuvos klausimais. Jo nuomone, per ateinančius dvejus metus Lietuva paskelbs nepriklausomybę, o ja paseks Latvija ir Estija. Ekonomikai Lietuva yra labai atsilikusi nuo Vakarų pasaulio, tačiau jos visuomenė yra gerai išmokyta, intelektualiai, apskriti ir pajėgi atkurti Lietuvos ūkį. Neuzmiršta paminėti ir garbingą Lietuvos istoriją...

V. Gumuliuskis gimė ir užaugo šioj apylinkėj, tarnavo armijoje. 1954 m. lankėsi Linz, Austrijoje, ir turėjo progos artimiau susipažinti su komunistine sistema bei jos „gudrybėmis“. Vėliau dirbo Veterans of Foreign Wars organizacijoje, American Legion 289 ir t.t. Su dideliu noru jis pradeda pirmuosius metus Lietuvos laisvinimo darbe Altos gretose.

Minėjimo rengimo pirm. P. D. Aukštelis, trumpa kalba atidarė Lietuvos ir JAV vėliavų pakėlimo apeigas prie E. Chicago miesto rotušės, primindamas dalyviams, kad šiais

metais netekom didelio patrioto ir tauraus lietuvio A. Viniko. Į Amžinybę taip pat iškeliavo lietuvių bičiulis J. Kruppa. Trumpa kalba pasakė Hammond miesto burmistras. Gary klebonas kun. dr. I. Urbonas sukalbėjo gražią maldą, o 289 ir 365 posto šauliai vėliavų pakėlimą pagerbė trim šautuvų salvėmis. Tuo ir baigėsi pirmoji iškilnių diena.

Per ilgus metus, ypač didžiųjų įvykių minėjimų dienomis, su giliu liūdesiu stebėjome vargingą Lietuvos padėtį ir ieškojom paguodos garbingoj aiščių tautų istorijoje. Svarbūs įvykiai gali pakeisti tautas, gali pakeisti ir jų ateitį.

Antra Vasario 16-sios minėjimo diena, sekmadienis, buvo pradėta iškilmingom šv. Mišiom, kurias kun. I. Urbonas atnašavo už Lietuvos laisvę, laisvės kovotojus, Sibiro tremtinius ir politinius kalinius, nukankintus okupanto kalėjimuose. Šv. Mišių metu gražiai giedojė B. Balt vadovaujamas parapijos choras. Pamokslą kun. I. Urbonas pradėjo taip: „Jau lietuviai sukilo nuo Baltijos krantų, pavasaris eina Karpatų kalnais... Lietuviai su dideliu apdairumu ir nepaprastu atsargumu veda savo ir kitas Baltijos tautas į nepriklausomybę“. Kun. Urbonas priminė, kad Lietuvai reikalingos mūsų pagalba ir maldos.

Banketo dalyviai susirinko anksti ir gausiai. Vytauto postas 289 inėse JAV ir Lietuvos vėliavas, o po to K. Jagiellai vedant visi sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus. Vakaro vedėjas kun. Urbonas paprašė tylos minutę pagerbti neseniai mirusį A. Viniką ir kitus Altos rėmėjus, kurių netekom per praeitų metų. Vedėjų pristatė B. Vinikienė, vakaro

dalyviai ją labai šiltai sutiko. Meninė programą išpildingai atliko sol. A. Buntinaitė, padainuodama Budriūno Tėviškėlę, Jokubėno Plaukia antelę, Belazaro Nemunelis mėlynas ir Naujailio Lietuva brangi. Pagrindinė kalbėtoja A. Kavakienė papasakojo apie kasdieninį gyvenimą okupuotoj Lietuvoj: jautiami dideli maisto, drabužių ir kitų pirmo reikalingumo prekių trūkumai. Tik saugumo tarnautojai, kurie persekioja ir kankina lietuvius, gauna pagerintą aprūpinimą. Visi ginčai tarp lietuvių ir okupantų yra sprendžiami pastarųjų naudai. Yra skatinamos mišrios vedybos tarp lietuvių ir kolonistų. Vyksta tipiškas okupuoto krašto išnaudojimas.

Paskaitą į anglų kalbą išvertė ir perskaitė J. Riškus. Minėjimo programa paruoštos rezoliucijos bus įteiktos JAV Kongresui ir Baltiesiems rūmams.

Altos Lake apskr. skyrius šiais metais neteko skyriaus kūrėjo ir ilgamečio jo pirm. A. Viniko, praeitais metais dėl ligos iš pareigų pasitraukė, per 40 metų buvusi vicepirm. A. Nonienė. Nauja valdyba pasiryžusi vieningai tęsti jų pradėtą darbą ir sekti jų pavyzdžiu. Mes visi jiems linkime sėkmės.

A. Vilutis

CHICAGOS POLICIJA

Šiuo metu Chicago policijoje yra 11,657 policininkai. Daugelis yra išeję į pensiją ir šiuo metu policininkų skaičius yra mažiausias, koks tik buvo per 20 paskutinių metų.

1,412,000 BALSUOTOJŲ

Chicagoje balsavimams, kurie įvyks kovo 20 d. įsiregistruavę 1,412,463 balsuotojai. Mažiausias skaičius per 50 metų.

Cape Cod, MA

DAILIŲJŲ MENŲ MUZIEJUS

Cape Codo, Massachusetts valstijoje dailių menų muziejus, ruošdamasis persikelti į naujas ir erdvesnes patalpas — su galerijomis, salėmis, auditorijomis paskaitoms ir kursams, paskelbė artėjančio pavasario veiklos planus. Pirmosios meno klausimais paskaitos visuomenei prasidės kovo pabaigoje. Taip pat numatytos dailės mėgėjų ekskursijos pas vietos dailininkus, kurie turi gausias privačias ir vertingas meno kūrinių kolekcijas.

Dailių menų muziejus ką tik pranešė savo nariams, kurių tarpe yra Irena Končienė-Laurinaitytė ir Regina Petrulienė-Norvaišaitė, kad gegužės mėnesį muziejaus patalpose ke-

turias savaites vyks Irenos Končienės vedamas kursas apie menišką gėlių (gyvų ir sausų) puokščių, vainikų, ornamentų ruošimą. Šio meno rūšis ypač reikiama, kai žmonės ruošiasi Kaledų šventėms, puošdami savo namus iš vidaus ir iš lauko vainikais, girliandomis, gėlių puokštėmis ir pan.

Irena Končienė, ilgą laiką gyvenusi Texas valstijoje, tenai dirbo toje srityje, būdama vienos gėlių parduotuvės vedėja. Končienė kartu su Petrutienė, tautodailės meno kūrinių specialiste, dažnai dalyvauja įvairiose amerikiečių parodose, Kaziuko mugėse, demonstruodamos savo darbelius.

Abi menininkės savanoriškai padeda Cape Codo muziejui kasdieniuose reikaluose, aukodamos savo laiką ir energiją.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. kovo mėn. 8 d.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad

A.†A.

KUN. PIJUS BRAZAUSKAS,

ištiktas širdies smūgio, 1990 m. kovo 1 d. mirė savo namuose, North Bend, Oregon.

Velionis buvo gimęs 1905 m. lapkričio 28 d. Bartininkuose, Pilviškių valsč., Vilkaviškio apskr. Kunigų seminariją Vilkaviškyje baigęs, 1930 m. birželio 22 d. įšventintas į kunigus. Vikaravo bei klebonavo Suvalkų Kalvarijoje, Aleksote, Fredoje, Pajevonyje, Bartininkuose, Šakių parapijose. Po karo pastoracinį darbą dirbo Glasenbache, Vokietijoje ir Saltzburge, Austrijoje, 1949 m. atvyko į JAV, į St. Louis, Missouri. Netrukus išsikėlė į North Bend, Oregon, kur dirbo kapelionu Šv. Širdies ligoninėje.

Nuliūdę liko: Kanadoje brolis Zigmas Brazauskas ir sesuo Albina Razmienė. Anglijoje brolio dukte Jonė. Lietuvoje seserys Elena Steponavičienė ir Magdalena Brazauskaite. Daug kitų giminių Lietuvoje, Kanadoje ir JAV-ese.

Nuliūdę gimines

PADĖKA

A.†A.

ADOLFINA ŠVELNIENĖ

Mūsų mylima Motina, Močiutė ir Sesuo mirė 1990 m. vasario 12 d. ir buvo palaidota vasario 16 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame msgr. D. Mozeriui ir kun. S. Juozevičiui už maldas, Lietuvos Dukterų draugijai už sukalbėtą rožančių, p. O. Bakaitienei už prisiminimo žodžius, kun. F. Kireliui, atlaikiusiam gedulingas pamaldas ir palydėjusiam velionę į kapines.

Dėkojame p. D. Stankaitytei už išpildingą giedojimą bažnyčioje.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, taip pat visiems, kurie užprašė šv. Mišias, prisitūnę gėlių ir dalyvavo laidotuviuose. Dėkojame už pareikštus mums užuojautos žodžius.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Gaidas-Daimid už patarnavimą.

Jūra Kuciūnienė ir Vytautas Švelnys su šeimomis.

A.†A.

JONUI GUDUI

mirus, žmoną VINČĘ, dukteris VILIJĄ ir BIRUTĘ, sūnų VIKTORĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Antanas Skeivelas

A.†A.

JONUI GUDUI

mirus, žmoną VINČĘ, dukteris VILIJĄ ir BIRUTĘ, sūnų VIKTORĄ su šeima ir brolį VIKTORĄ užjaučiame ir kartu liūdime.

Dr. Vidas ir Marytė Nemickai
Vidas, Jr., Andrius ir Paulius

GELBĖKIME ŠV. JURGI

Vienai iš seniausių lietuvių parapijų—Šv. Jurgio, Bridgeporto apylinkėje—gresia uždarymas.

Kardinolas padarys sprendimą iki kovo 12 d.

SKUBI AKCIJA REIKALINGA DABAR!

1. Rašykime mandagius laiškus kardinolui.
2. Dosniai paremkime pasauliečių lietuvių parapijiečių įkurtą ST. GEORGE INSTITUTE, Inc., kuris veda kovą už parapijos išlikimą
3. Lietuviai gyvenantys į šiaurę nuo 35-tos gatvės raginami įsirašyti į parapiją

Laiškus rašyti:
Joseph Cardinal Bernardin
1555 N. State Parkway
Chicago, IL 60611

Aukus ir
laiškų kopijas siųsti:
St. George Institute
3420 S. Lituanica
Chicago, IL 60608

Su gėriu ir atkaklumu nugalėsime ir šitą slibiną!
ŠV. JURGI, GLOBOK MUS!

Dėkojame Šv. Jurgio Liet. parapijos parapijiečiams ir St. George Institute

Lake apskr. Altos skyriaus valdyba 1990 metams. Iš kairės: vicepirm. C. Balt, vicepirm. P. D. Aukštelis, pirm. V. J. Gumuliuskis, sekr. B. Vilutienė ir išd. W. Ruzga.

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APYLINK MUS

x Broniaus Kvickio „Mūsų Lietuvos“ pirmą tomą fotografiniu būdu jau perspausdino Lietuvoje. Įžangą parašė pats autorius, bet kartu rašė ir leidimo prižiūrėtojas A. Miškinis, kuris atsiuntė autoriui ją peržiūrėti. Antrą tomą išleis dar šiais metais, o kitus du toms žada išleisti ateinančiais metais. Bronius Kvickys yra buvęs „Draugo“ redaktorius. „Mūsų Lietuvos“ keturis toms jis išleido prieš redagavimo darbą, o dabar neseniai išleido septynis toms „Lietuvos Bažnyčios“, skirtus vyskupijoms, o Vilniaus arkivyskupijai net du toms.

x Vytauto Skuodžio motina Elzbieta neseniai mirė ok. Lietuvoje. Vytautas Skuodis su žmona ir viena dukra, kaip gimes Amerikoje, yra atvykęs Chicago ir čia gyvena. Ok. Lietuvoje jis buvo docentas Vilniaus universitete, bet už prieškomunistinį nusiteikimą buvo kalėjime ir lageryje.

x Margučio rengiamas Antano Vanagačio gimimo 100 metų sukakties minėjimas bus kovo 11 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Minėjimo tautos komitetui vadovauja Salomėja Endrišienė, narės: Janina Daunorienė, Meta Gabalienė, Dangolė Ilginytė, Aleksandra Likanderienė, Zūnė Žilėvičienė. Dalyvavimo vietų rezervacija baigiama kovo 7 d.

x Dailininkas Sigitas Ramonis piešia ir dažo kaimo vaizdus, malūnus ir beržus naujam Dainavos ansamblio spektakliui „Kai papartis žydi“, kuris bus Morton auditorijoje Cicero, kovo 25 d. Spektaklio pradžia 3 val. p.p.

x Vaclovo Rakausko, gyv. 807 N. 12th Ave., Melrose Park, IL 60160, ieško jo pusseserės Emilija Matonytė iš Paserninkų km., arba jos dukra Valė Morkūnienė, gyv. Vilniaus 199-4, Šiauliai, Lithuania.

x DRAUGO koncertas įvyks š.m. balandžio 1 d. 3 v. p.p., sekmadienį, Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Programa atliks okupuotos Lietuvos solistai: Sofija Jonaitytė, Algirdas Januta ir pianistas Povilas Stravinskis. Bilietus į koncertą galima įsigyti Gifts International Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 471-1424. (sk)

x Šv. Juozapo garbei šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 10 d. ir tęsis iki 19 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie „Draugo“. Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis kviečiami nedelsiant kreiptis: **Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629.** (pr.)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLAS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmimais nuosimčiai. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas, praneša, kad balandžio mėn. važiuoja į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais pinigai, palikimai. Kreiptis iki balandžio 1 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.** (sk)

x Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos inauguracija bus šį sekmadienį, kovo 11 d., 11 val. ryto Lietuvių centre Lemonte. Visi kviečiami dalyvauti pamaldose ir iškilmingose ceremonijose.

x Lietuvių Dantų gydytojų draugijos šv. Mišios bus Marijonų koplyčioje kovo 11 d., sekmadienį, 10 val. ryto. Po to bus cepelinų pusryčiai Lietuvių Tautiniuose namuose. Meninė programą čia atliks Siga ir Valdas Vasačiai, suzuki metodo mokiniai smuiku, akompanuojant jų tėvui muz. A. Vasačiui.

x Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas kovo 9 d., penktadienį, 7:30 val. vak. vyks pas Tomą Vasiliauska, 21 W. 645 Dorchester Ct., Glen Ellyn, IL. Bus rodomas filmas iš kelionės Alaskon. Bus pravedamas gėvėninis susikaupimas. Ruošdamiesi kuopos šventei repetuosime R. Poskočimienės vaidinimą.

x Žuvų pietūs Lietuvių centre Lemonte ruošiami penktadienį, kovo 16 d., 6:30 v.v. Bus teikiama gardžiai pagaminta šviežia lašiša. Apie dalyvavimą pranešama Rasai Poskočimienėi.

x Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčia Bridgeporte tarp daugelio kitų Chicago arkivyskupijos bažnyčių yra uždarymą sraše. Dar likę toje parapijoje lietuviai yra susirūpinę.

x LB Lemonto apylinkės metinis susirinkimas vyks sekmadienį, kovo 25 d., Lietuvių centre po 11 val. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio Misijoje.

x Lietuvių Žagarės klubo metinis narių susirinkimas bus ketvirtadienį, kovo 15 d., 1 val. po pietų Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo bus vaisės.

x Dr. A. Broel-Plateris, Bethesda, Md., „Draugo“ nuolatinis rėmėjas, garbės prenumeratorius, su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Petras Juška, Clearwater, Fla., parėmė „Draugą“ 40 dol. auksa ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. P. Jušką skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Užtrauksim naują giesmę, broliai! Edmondo ir Rutos Saliklių filmas sutinkamas penktadienį, kovo 16 d. 7:30 v.v. JC kavinėje. Vakaronę ruošia Chicago sendraugiai ateitininkai. (sk)

x [LMFK Chicago klubo ruošiamą lietuvių abiturientų pristatymo pokylį abiturientai jau sparčiai registruojami. Pats pirmtinis šmet užsiregistravo Gintas Grabauskas. Laukiame visų abiturientų užsiregistruojant. (sk)

x Parduodame Lietuvoje automobilius: Taurija – 2,500 dol., Lada 2106 – 3,000 dol., Lada 2107 – 3,500 dol., Lada 2108 – 3,200 dol., Lada 2109 – 3,500 dol. Maskvičius 2141 – 3,700 dol. Volga 24-10 – 6,000 dol. Taip pat keičiame pinigų aukštą santykiu. **Skambinti Arūnui 708-839-5557.** (sk)

x Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų pervedimas į Lietuvą. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Viktoras Veselka, Detroit, Mich., per daugelį metų nuoširdus „Draugo“ rėmėjas, garbės prenumeratorius, su pratęsimu mokesčiu atsiuntė ir vėl 50 dol. auką. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x Ramunė Dičius, Glendale, Cal., žinodama „Draugo“ leidėjų sunkumus išlaikyti lietuvišką dienraštį, ne kartą yra jį parėmusi didesnėmis aukomis. Pratęsė savo prenumeratą, užprenumeravo sūnui Roy Dičius, gyv. Kirkwood, Cal., o spaudos paramai pridėjo 40 dol. Nuoširdus ir didelis ačiū mūsų garbės prenumeratoriui ir rėmėjai.

x Jonas Skladaitis, Philadelphia, Pa., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą 1990 metams, paaugojo 30 dol. dienraščio palaikymui, o už kalėdines korteles ir kalendorių paskyrė 40 dol. auką. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x Kun. Ant. Bertašius, Paterson, N.J., lietuviškos spaudos dosnus rėmėjas, „Draugo“ garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą 1990 metams su 100 dol. auksa ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x Halina Dily, Stefaniya Burba, Jonas Grigaitis, Chicago, Ill., Algis Ankus, Beverly Shores, Ind., A. Šermukšnis, Baylston, Mass., K. Jakštas, Sr., Wisconsin Dells, Wisc., Henry Cesauskas, Alexandria, Va., V. Radys, Beverly Shores, Ind., V. Kazemekaitis, Racine, Wisc., Kazys Venclauskas, Los Angeles, CA, Don Kisielis, Upper Darby, Pa., V. Dėdinienė, Worcester, Mass., Martin Rakauskas, Kenosha, Wisc., pratęsė prenumeratą ir kiekvienas paaugojo po 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Ray Masiliūnas, Oak Lawn, Ill., parėmė „Draugą“ 25 dol. auksa, ir už kalėdines korteles ir kalendorių pridėjo 15 dol. R. Masiliūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už aukas labai dėkojame.

x Stasys Martišauskas, Brockton, Mass., Petras Venkus, Sudbury, Ont., Kanada, „Draugo“ rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumeratą ir kiekvienas paaugojo po 30 dol. „Draugui“ ir po 20 dol. skyrė už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

x Lietuvių Vyčių Vidurinės Amerikos distrikto minės savo globėjo šv. Kazimiero dieną šv. Mišiomis. Mišios bus kovo 11 d., sekmadienį, Marijonų koplyčioje 11 val. Po Mišių bus užkandžiai, kuriuos ruošia #24 kuopa. Prašome iš anksto registruotis pas **Frank Jurgaitį**, tel. 776-8952. (sk)

x Parduodame Lietuvoje tinkamus kompiuterius, faksus, printerius, platerius ir kt. kompiuterinę techniką. Kalbame lietuviškai. **Skambinkite Arūnui tel. (708) 839-5557.** (sk)

x Nuosirdžiai dėkojame Reginai ir Adomui Vaitkevičiams už šeimoms dovanojamą stalų numerius, kurie dabar gražiai puošia mūsų didžiosios salės pokylį status Pasaulio lietuvių centre Lemonte. **PLC taryba ir valdyba** (sk)

x A.L.T.S. Čikagos skyrius š.m. kovo mėn. 18 d. 3 val. p.p. Liet. Taut. namuose rengia sekmadienio kultūrinę popietę, kurioje dr. R. Nemickas skitys paskaita: „Kaip išlaikyti sveiką širdį“. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. (sk)

Lietuvos Operos solistai – sopranas Sofija Jonaitytė ir tenoras Algirdas Janutas atliks įvairią solo ir duetų programą „Draugo“ dienraščio koncertuose Los Angeles, Clevelando, Chicago ir New Yorko lietuviams. Chicagoje koncertas bus balandžio 1 d., 3:00 val. po pietų Marijos mokyklos auditorijoje. Bilietai iš anksto gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 West 71st Street, telefonas 312-471-1424.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

„DAINAVA“ IR VĖL PAS MUS ATEINA

Tiesą pasakius, ji niekur nebuvo nė išėjusi. Tik dirbo, repetavo, rengėsi, o dabar žada „paparčiui pražydyti“. „Dainava“ yra stipriai su Chicago suaugusi. Sunku net įsivaizduoti, kad galėtų kitaip būti. Įvairūs minėjimai be jos labai retai apsieina. Neturiu duomenų, kiek buvo įvairių koncertų, pastatymų ir minėjimų, kuriuose „Dainava“ teko dalyvauti. Turiu tik pirmojo dešimtmečio duomenis, tai jie yra gana įspūdingi. Per pirmąjį dešimtmetį buvo dalyvauta 227 koncertuose, veikalų pastatymuose ir minėjimuose. Vėliau veikla kiek apsilpo, tačiau ir vėlyvesniu laikotarpiu buvo daug nuveikta. Jos nuopelnai mūsų meninei ir dainos kultūrai yra labai dideli. Iš „Dainavos“ eilių išėjo mūsų žymūs solistai Danutė Stankaitytė, Margarita ir Vaclovas Momkai. Taip pat ir sol. Jono Vaznelio pirmieji vieši pasirodymai įvyko „Dainavos“ rengtuose koncertuose.

Steigėjams ir pirmiesiems dalyviams apleidžiant jos eiles, tenka pasidžiaugti, kad ateina jaunos jėgos. Jos meninė vadovybė jau yra jaunųjų rankose. Kaip matome pagal parengtą informaciją dirigentas Darius Polikaitis, režisierė Liucija Buivydaitė-Ambrosini, šokių vadovė Rasa Poskočimienė, chormeisteris Audrius Polikaitis. Tai vis jau išėjusioje užaugusios jaunos jėgos. Gerai žinome, kad šime kontinente meninei veiklai sąlygos yra labai sunkios. Ir jokių pagerėjimų nesimato, nes vis plačiau pa-

sklindame. Jaunimo centro aplinkoje, kur vyksta repetacijos, jau beveik nėra gyvenančių. Beveik visi turi atvažiuoti iš tolimesnių gyvenviečių. Bet tai neatbaido tų, kurie myli dainą arba šokį. Dabar dar prisidėjo atplūdis įvairių menininkų iš okup. Lietuvos. Labai malonu matyti tėvynainius, tačiau reikia žiūrėti, kad toje bangoje išsivija nepaskeptų, kad savęs neprarastų. Turi būti balansas išlaikytas.

„Dainavos“ ansamblis savo pastangas apvainikuos nauju pastatymu, kuris vadinasi „Kai papartis žydi“. Tai yra Danutės Bindokienės dviejų veiksmų muzikinis vaidinimas. To vaidinimo pagrinde yra mūsų liaudies papročiai ir darbai, perpinti dainomis ir šokiais. Savaime aišku, neapsieinama be merginų juoko ir vaikinų išdaigų. Įveikalą yra įpinta 12 dainų, taip pat ir 17 dalyvių orkestras. Bendrai paėmus, pastatymas yra didelis ir jį daug rankų įjungta. Rūbų projektai Ados Sutkuvienės, kuri mūsų visuomenei savo kūriniais jau gerai žinoma. Dekoracijos Sigito Ramonio, bent rašančiam jis nežinomas. Tačiau reikia manyti, kad ir jis glaudžiai išdovys į darnią ansamblio visumą. Buvo parodyti dekoracijų eskizai, kurie padarė gerą įspūdį.

„Kai papartis žydi“ pastatymas įvyks kovo 25 d., sekmadienį, Morton auditorijoje, kur vyksta ir mūsų operos pastatymai. Dėl susidariusių aplinkybių reikėjo patalpų ten ieškoti. Iš lietuviškų gyvenviečių važiuos specialūs autobusai, tad skundams neturėtų būti pa-

grindų. Mūsų visuomenė savam kolektyvui turėtų parodyti tiek pat dėmesio, kiek parodo atvažiuojantiems. Turime remti savus kolektyvus, jeigu nenorime kultūrinėje dykumoje gyventi. Kad šis pastatymas sėkmingai pavyktų, labai daug energijos įdeda ansamblio valdyba, kuriai vadovauja Meta Gabalienė. O galutinis žodis priklauso jums, kurie skaitote šias eilutes. Jeigu namuose nesėdėsite, bet pastatymuose dalyvausite – tai papartis tikrai žydės!

J. Ž.

VASARIO 16-OJI MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Minėjimas vyko salėje, į kuri buvo pakviesti visi angliškos mokyklos mokytojai ir mokiniai. Buvo apie 300 žmonių. Mūsų parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas sukalbėjo maldą. Po to, kai aštunto skyriaus mokiniai inėse vėliavas, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Taigi po maldos ir himnų prasidėjo šios reikšmingos šventės minėjimas. Arūnas Bilus perskaitė Nepriklausomybės aktą.

Aštunto skyriaus mokytoja Rūta Jautokienė vadovavo šiam minėjimui, pasakydama įvadinę kalbą. Ji kalbėjo apie savo buvusią mokinę Ritą Dapkutę, kuri aštuonerius metus lankė šią mokyklą. Džiaugėsi, kad Rita, mokėdama labai gerai lietuvių ir anglų kalbas, atstovauja Chicagoje Sąjūdžiui ir dar džiaugėsi, kad tuo metu, būdama Lietuvoje, buvo apklausiama amerikiečio žurnalisto ir rodama per visas Amerikos televizijas. Mokytoja R. Jautokienė ragino, kad šios mokyklos mokiniai pasektų Ritos pėdomis.

Po to mūsų parapijos klebonas kun. J. Kuzinskas pasakė kalbą, kurioje buvo pabrėžta Lietuvos padėtis dabar ir praeityje. Taip pat pasisakė seselė Margarita Marija, šv. M. Marijos Gimimo angliškos mokyklos vedėja. Ji minėjo, kad mes turime būti geras lietuviams, garbė būti lietuviui ir žinoti savo šaknis, iš kur esi kilęs, kas esą tavo tėvai. Patriotinę kalbą pasakė svečias iš Lietuvių fondo. Antanas Juodvalkis, kuris apdovanojo mūsų lit. mokyklą pinigine parama. A. Juodvalkis įteikė mūsų mokyklai ir klebonui „Lietuvių fondo“ knygas.

R. Jautokienė pakvietė mane ant scenos praveisti meninę programą dalį. Žemesnių skyrių mokiniai deklamavo eilėraščius, vyresni dainavo. O mūsų aštuntas skyrius paruošė vaidinimą, kuriame buvo vaizduojama televizijos, skrendančios satelito pagalba, programa Vilniuje ir čia, mūsų salėje. 7-to televizijos kanalo pranešėjai buvo Rimas Putrius ir Rimas Gecevičius. Vilniaus lietuvių – Simona Pulikaitė ir Arūnas Bilus. Vokietijos parlamento narys, lietuvių draugas Jonas Umbrasas. Satelitui sustojus virš mūsų mokyklos, pasirodė pirmo skyriaus mokiniai Algis Babarskis, Vytautas Grybauskas, Mykolas Halac, An-

drius Linas, Tomas Mikuzis. Bet programa dar nesibaigė. Jaunųjų mokinių grupė šoko, paruošti mok. Violetos Smielauskaitės Fabijonovitch. Ansamblis dainavo lietuvių liaudies dainas, kurias išmokė mokytoja Lina Viržintaitė. Buvo smagu.

Programai pasibaigus man pasirodė, kad galbūt dabar atsiras daugiau vaikų lietuvių, susidomėjusių savo protėviais, Man patiko minėjimas ir, aš manau, kitiems, kurie jame dalyvavo, paliko gerą įspūdį. Mes visi džiaugiamės, kad dabar Lietuvoje švesti Vasario 16-ąją yra legalu. Ir reikia tikėti, kad galbūt Lietuva turės dar vieną tokią didžią istorinę datą ateityje.

Simona Pulikaitė, 8 sk. mokinė

BŪRYS NEDIDELIS, DARBŲ DAUG...

Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų provinciolei ses. Bernadeta lankantis Chicagoje, kovo 2 d. buvo sukiesta seserų rėmėjų valdyba ir talkininkės trumpam pasikalbėjimui Seklyčioje. Dalyvavo ses. Margarita ir ses. Loreta iš Lemonto.

Rėmėjų pirm. Salomėja Endrišienė pasidžiaugė seselės apsilankymu ir būreliu susirinkusių, nes ne visos darbo dienos laiku galėjo dalyvauti. Pirmą ninkė pranešė, kad rėmėjų rengiama metinė vakarienė dėl susidėjusių aplinkybių turėjo būti nukelta iš gegužės 6 d. į gegužės 20 d. Kadangi šiais metais sukanka 40 metų, kai leidžiamas vaikų žurnalukas „Eglutė“, tai ir meninė programą per vakarienę atliks „Eglutės“ skaitytojai vaikai – Dariaus-Girėno mokyklos mokiniai, kuriuos paruošė dr. Austė Vygantienė. Ses. Onutė iš Putnamo atstovaus seselėms. Metinis narių rėmėjų susirinkimas bus birželio mėn. Programoje – ses. Margaritos paskaita. Prieš susirinkimą bus šv. Mišios už gyvus ir mirusius rėmėjus šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Madų paroda „Eglutė“ paremti rengiama spalio 21 d. Parodą koordinuos Nijolė Mackevičienė, Giedrė Mereckienė ir Gražina Liautaud.

Ses. Bernadeta papasakojo apie įvairius renginius Putname. Per gavėnią keturis savaitgalius vyks rekolokacijos įvairioms grupėms. Prieš Vėlykas bus palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio minėjimas, rengiamas amerikiečiams, nes yra svarbu, kad jo pažinimas paplistų plačiau pasaulyje. Jis jau populiarius Lenkijoje ir ypač pradeda jį pažinti Vokietijoje. Jau žinomas ir Pietų Amerikoje. Palaimin-tasis laikomas atgimstančių tautų užtėrėju.

Matulaičio namuose Putname rengiama šeimų diena. Birželio 3 d. seminaras apylinkės lietuviams. Vadovaus kun. Sigitas Tamkevičius. Vėliau jis praves rekolokacijos kunigams. Liepos 29 d. bus susiartinimo šventė ir tada saskrydis. Seselė Bernadeta kvietė susiorganizuoti ir būriu atvykti į šventę. Šioje šventėje dalyvauja arti 3000 žmonių. Programą atlieka Neringos stovyklautojos.

Pasikalbėjus apie Chicagoje ir Putname renginius dar buvo papietauta ir pabendrauta. Nekalto Prasidėjimo sesers vertia giliai vagą išsivijus lietuvių gyvenime. Joms reikia padėti, nes jų būrys nedidelis, o darbų begalės.

A. K.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

„Visuomenės diferenciacija Lietuvoje ir išėjimoje“ sausio 27 d., svarstė Los Angeles politinių studijų savaitgalį. Iš kairės: Dangolė Navickienė, dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Vytautas Vardys ir Danas Šafranavičius iš Lietuvos.